

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลเทพนิมิต

อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

สถานีพัฒนาที่ดินตราด

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2564

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลเทพนิมิต

อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

สถานีพัฒนาที่ดินตราด

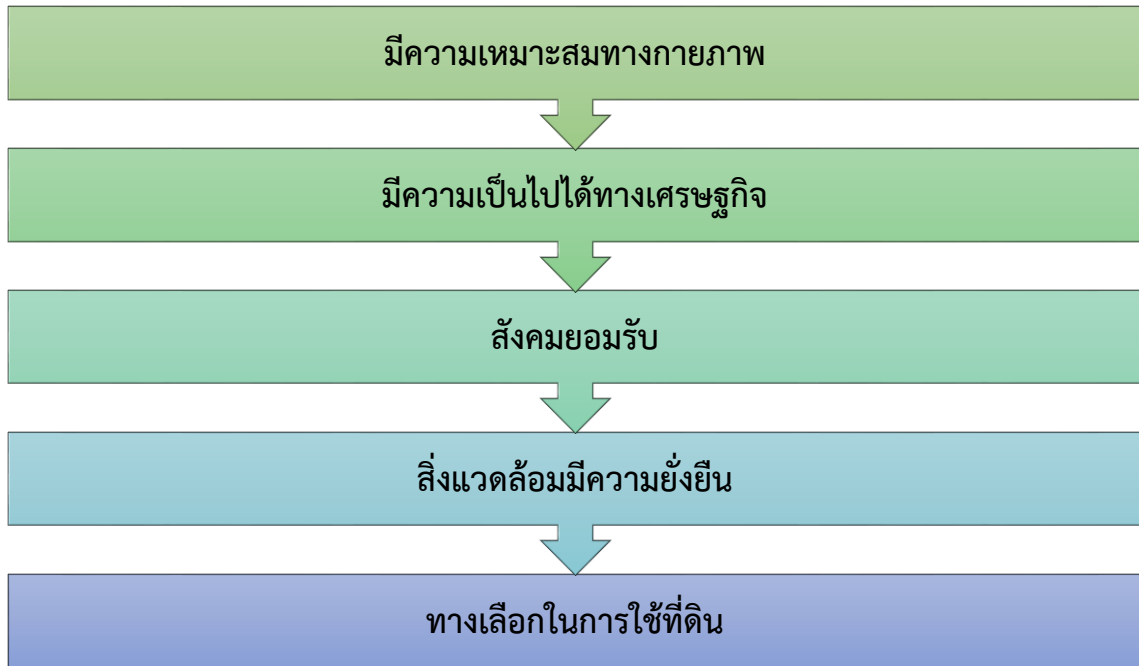
กรมพัฒนาที่ดิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2564

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ
กันยายน
2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-6
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-9
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-13
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-5
3.3 ทรัพยากรดิน	3-7
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-8
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-16
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-16
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-2
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-6

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ปี 2532-2562	2-7
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	2-10
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2563	2-13
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2563	2-14
2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2562	2-16
2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2562	2-19
3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย	3-1
3-2 บ่อบาดาล ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	3-5
3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	3-10
3-4 สมบัติดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	3-12
3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	3-16
4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	4-4
5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	5-
5	
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	6-2
6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	6-5
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-4
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-5
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)	7-6

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2-1	2-3
2-2	2-4
2-3	2-5
2-4	2-8
2-5	2-9
2-6	2-12
2-7	2-14
2-8	2-20
3-1	3-2
3-2	3-3
3-3	3-4
3-4	3-6
3-5	3-14
3-6	3-15
3-7	3-17
4-1	4-5
4-2	4-7
4-3	4-8
6-1	6-15
6-2	6-16

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2563 - 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่ค้ำจุนการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกัน รักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของ ดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“เทพนิมิตน่าอยู่ สาธารณูปโภคครบครัน มุ่งสู่การบริหารจัดการที่ดี พัฒนาด้วยเทคโนโลยี ทันสมัย”

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเขาสมิง มีเนื้อที่ 59.71 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 37,319 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

การเดินทางไปตำบลเทพนิมิต จากที่ว่าการอำเภอเขาสมิง เลี้ยวซ้ายใช้เส้นทางถนนหมายเลข 3 จากนั้นกลับรถมุ่งหน้าสู่แยกแสนตุง ระยะทาง 8.6 กิโลเมตร เลี้ยวขวาแยกแสนตุง ไปตามถนนหมายเลข 3158 ระยะทาง 2.2 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสามแยกตาบัว เข้าสู่ถนนหมายเลข 3157 สายแสนตุง-บ่อไร่ ระยะทาง 8.6 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ตำบลเทพนิมิต

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ-สกุล (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน)	หมายเหตุ
1	บ้านคันทาสูง	นายประวิง โชติช่วง	ผู้ใหญ่บ้าน
2	บ้านเกษมสุข	นายปรีชา สุขประเสริฐ	ผู้ใหญ่บ้าน
3	บ้านผาเรือง	นายถนอมเจตน์ พันนาค	ผู้ใหญ่บ้าน
4	บ้านเจียรพัฒนา	นางสาวอภิณหพร บุญวาที	ผู้ใหญ่บ้าน
5	บ้านร่วมมิตร	นายวัชรพงษ์ เพ็ญศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
6	บ้านมณฑล	นายจำลอง ประเวสไพโร	ผู้ใหญ่บ้าน
7	บ้านเขาฉลาด	นายชูชาติ ระหว่างงาน	กำนัน

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ตำบลเทพนิมิตแยกมาจากตำบลวังตะเคียนเมื่อปี พ.ศ.2525 เดิมมาจากชื่อวัดที่ตั้งมาเก่าแก่กว่า “เทพนิมิต” โดยบริเวณที่ตั้งวัดเทพนิมิต เป็นที่ตั้งของอำเภอเขาสมิงแต่โบราณและชื่อเดิมคือ “บ้านท่าฉาง” ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ถูกสร้างขึ้นตามนโยบายของเมืองตราด ในอดีตไว้สำหรับเป็นที่รวบรวมช้างจากที่ต่างๆ ในบริเวณใกล้เคียงและในบางครั้งที่ตั้งค่ายทหาร เพราะเป็นหมู่บ้านที่อุดมสมบูรณ์ และอยู่ใกล้ลำน้ำ คือ แม่น้ำเขาสมิง สะดวกในการสัญจรไปมา ต่อมาแม่น้ำต้นเขินประกอบกับผู้คนมีจำนวนมากขึ้น ทางราชการจึงได้ย้ายตัวอำเภอมาอยู่ที่แห่งใหม่คือที่ตั้งของอำเภอเขาสมิงปัจจุบันนี้ (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565 องค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต, 2562)

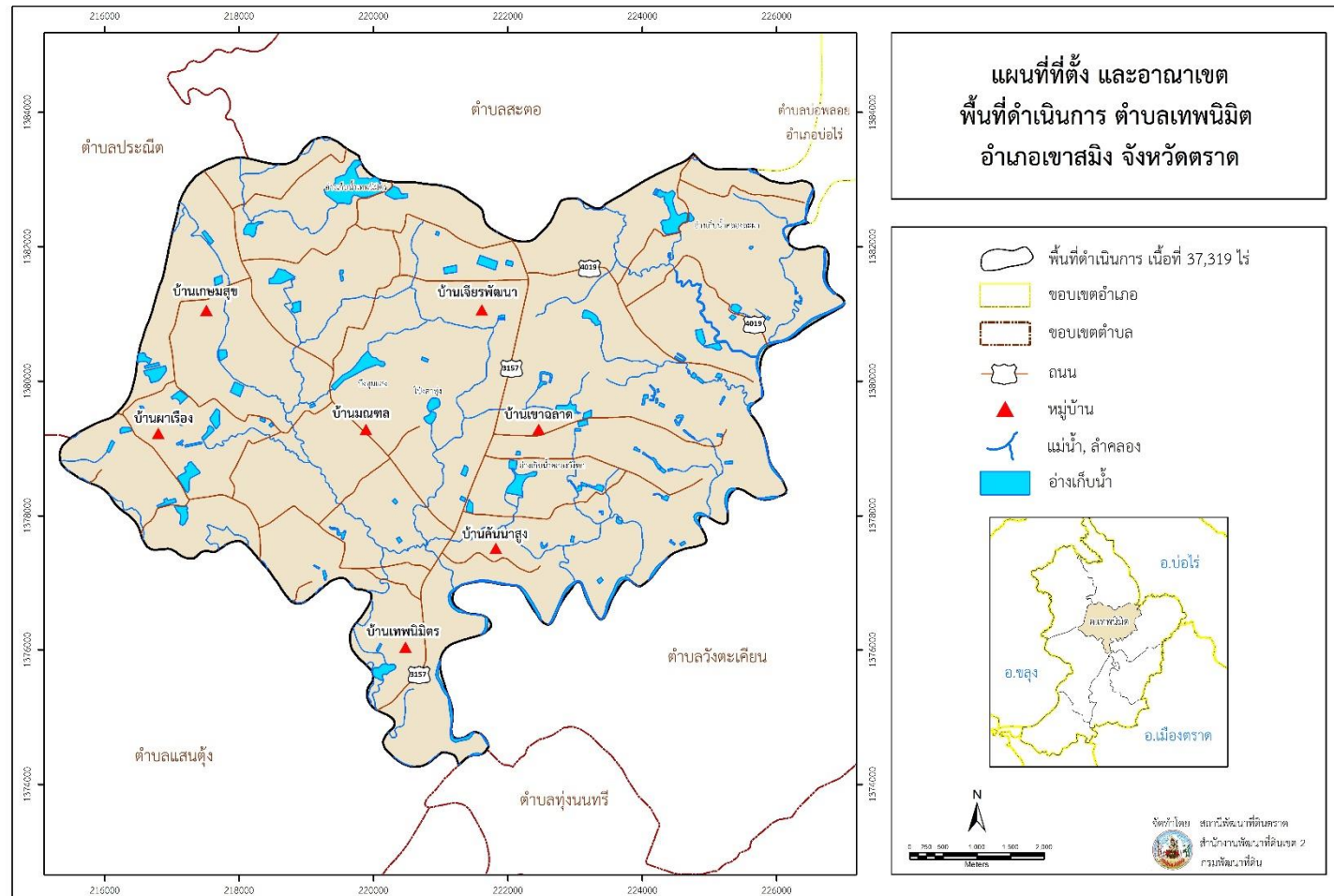

2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน โดยส่วนใหญ่เป็นที่ลาดชันเล็กน้อย กระจายทั่วพื้นที่ ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 14,268 ไร่ หรือร้อยละ 38.23 ของพื้นที่ดำเนินการ รองลงมาเป็นที่ลาดชันเล็กน้อยมาก ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11,603 ไร่ หรือร้อยละ 31.09 ของพื้นที่ดำเนินการ ส่วนพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ พบมากบริเวณทางทิศตะวันตกของพื้นที่ ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 8,808 ไร่ หรือร้อยละ 23.60 ของพื้นที่ดำเนินการ และพื้นที่ลาดชันสูงถึงพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน พบบริเวณทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่ ความลาดชัน 12->35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,640 ไร่ หรือร้อยละ 7.07 ของพื้นที่ดำเนินการ ตามลำดับ ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 92-230 เมตร (รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

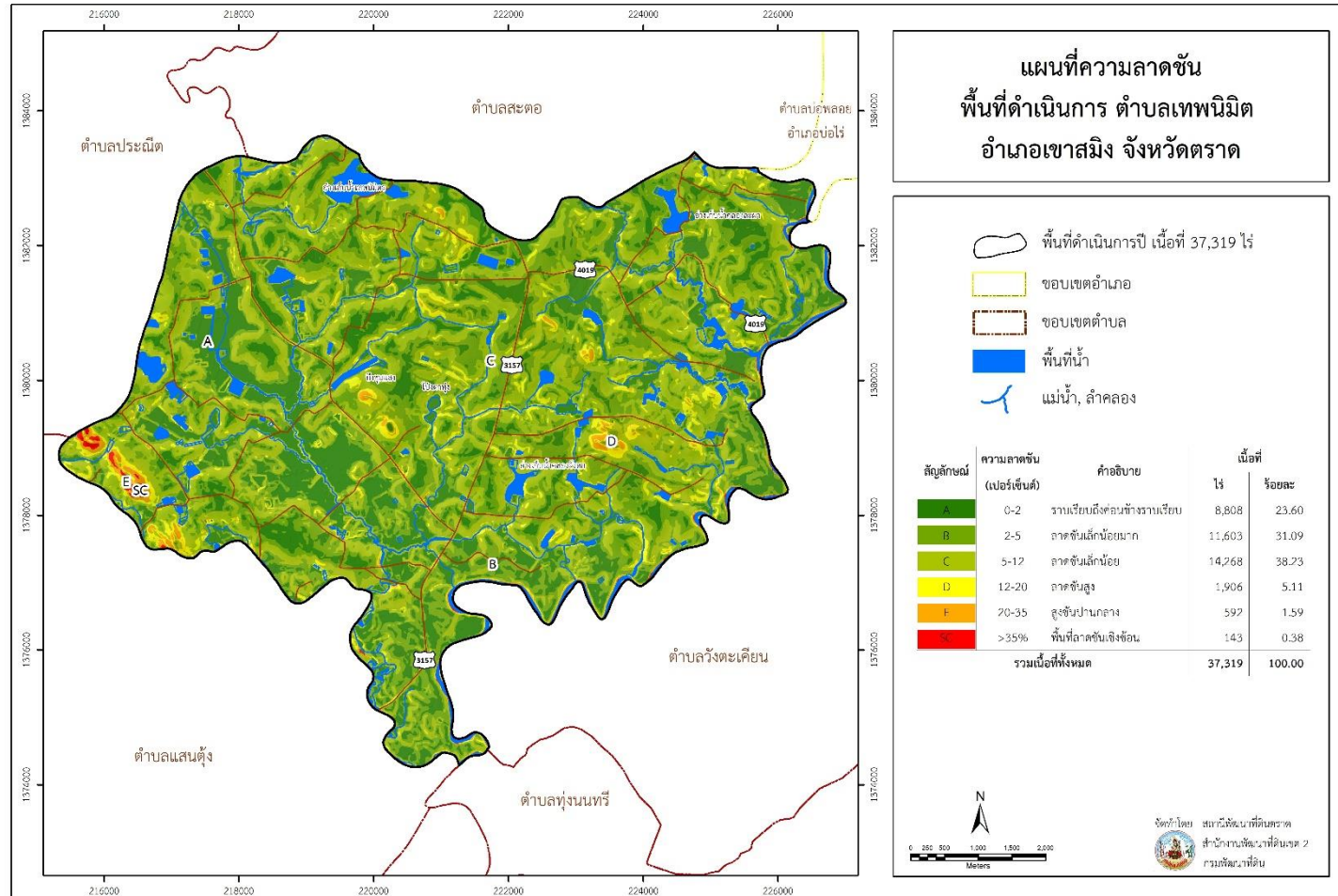
แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

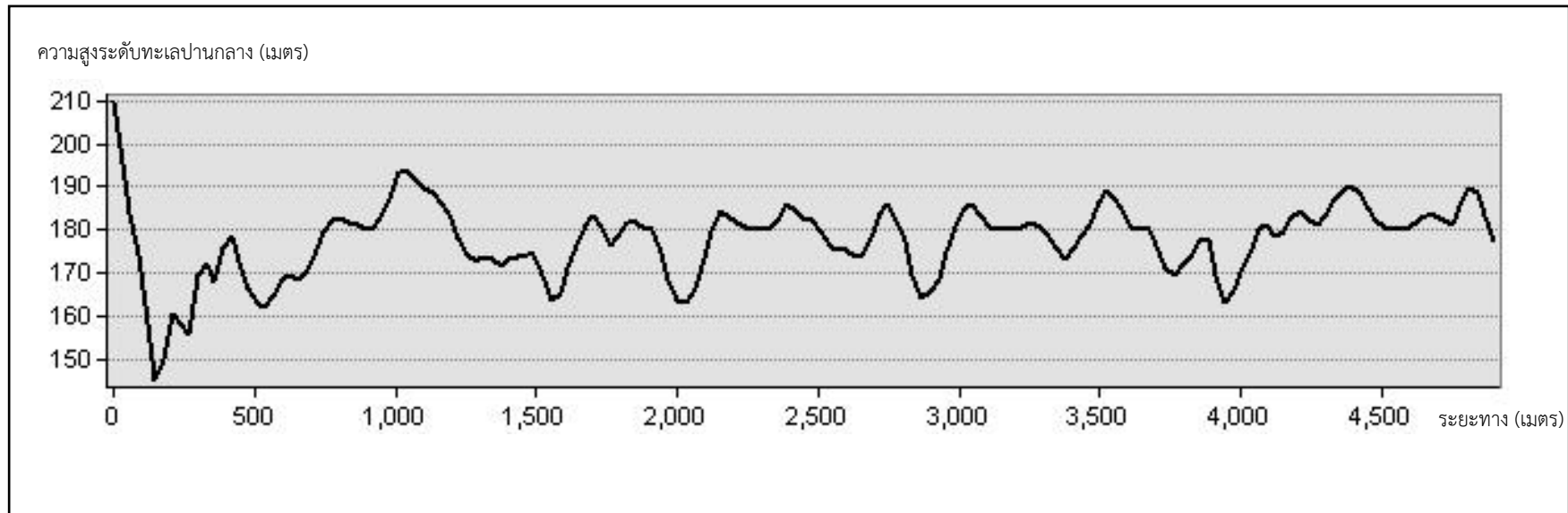
รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 2-3 ภูมิประเทศ ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

2.5 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดตราด มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาวะอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดตราด ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัดปกคลุมในช่วงฤดูหนาวตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งจะนำความเย็นมาสู่จังหวัด และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมในช่วงฤดูฝนประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม แต่เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่มีชายฝั่งทะเลทำให้จังหวัดตราดมีอากาศไม่หนาวเย็นมากนัก แต่จะได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากอ่าวไทยอย่างเต็มที่จึงทำให้มีฝนตกชุกเกือบตลอดปี

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดตราด พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม เมื่อเปลี่ยนเข้าสู่ฤดูร้อนอากาศจะร้อนขึ้นแต่ได้รับกระแสลมจากทะเล ทำให้อากาศไม่ร้อนอบอ้าวมากนัก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งนำความชื้นมาจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป ซึ่งจังหวัดตราดนับเป็นพื้นที่ที่มีฝนตกมากจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งพัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้ามาปกคลุมประเทศไทย แต่เนื่องจากจังหวัดตราดอยู่ในละติจูดที่ต่ำและมีพื้นที่ติดบริเวณชายฝั่งทะเลซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมทะเลทำให้อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดตราดอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยทั่วไปมีทั้งที่เป็นแผ่นดินและพื้นน้ำ จึงทำให้มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31.9 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน ส่วนในฤดูหนาว อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.7 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม

2.5.4 ฝน

บริเวณจังหวัดตราดมีปริมาณฝนรวมตลอดปี 4,906.5 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 198.8 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกรกฎาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 1,033.5 มิลลิเมตร และฝนตกประมาณ 26.5 วัน จากเส้นชั้นน้ำฝน พบว่า ตำบลเทพนิมิตมีฝนอยู่ในช่วง 3,550-3,700 มิลลิเมตร (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2562)

2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2532-2561) ณ สถานีตรวจอากาศตราดได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETo) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้ (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-4 ถึง รูปที่ 2-5)

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนมกราคมถึงต้นเดือนธันวาคม

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และช่วงนี้อาจจะเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงปลายเดือนพฤศจิกายน

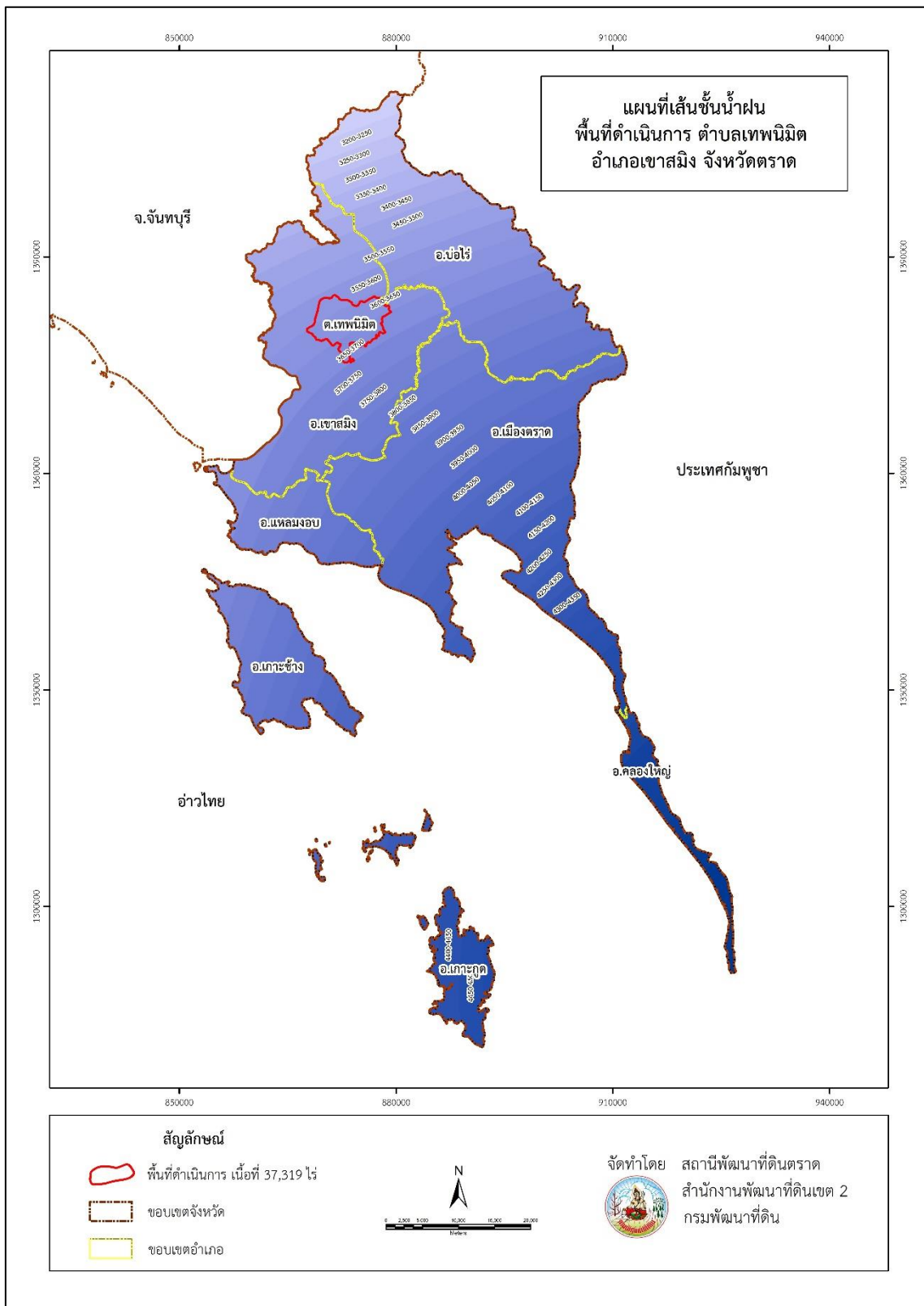
ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมกราคม

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาคลองใหญ่ จังหวัดตราด ปี 2532-2562

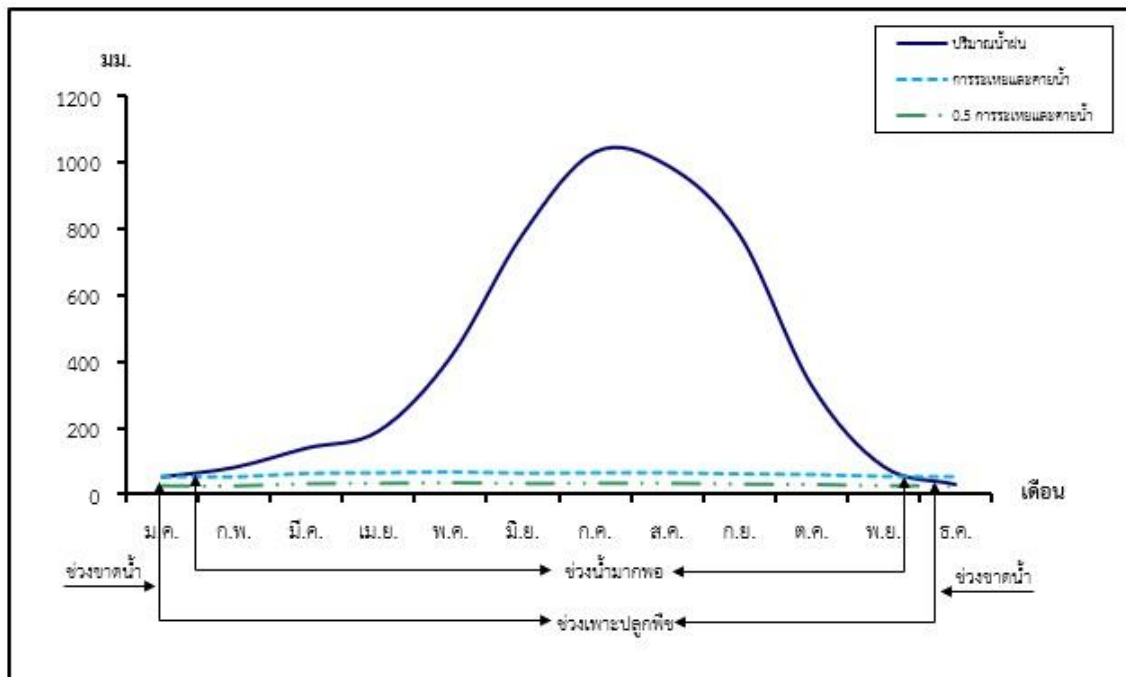
เดือน	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิ สูงสุด (°C)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	ปริมาณ ฝนใช้การ* (มม.)	การระเหย และการคายน้ำ อ้างอิง* (มม.)
ม.ค.	22.2	31.8	26.8	73.0	50.7	5.3	46.6	54.6
ก.พ.	23.0	32.0	27.3	77.0	79.2	7.4	69.2	53.2
มี.ค.	24.1	32.5	28.1	79.0	137.7	12.5	107.4	64.5
เม.ย.	24.7	33.3	28.6	80.0	189.1	14.8	131.9	66.0
พ.ค.	24.7	32.8	28.4	83.0	412.7	21.8	166.3	68.8
มี.ย.	24.3	31.4	27.5	87.0	784.9	25.5	203.5	65.1
ก.ค.	24.0	30.6	27.1	87.0	1,033.5	26.5	225.0	66.3
ส.ค.	24.1	30.7	27.1	87.0	993.8	27.0	224.4	66.3
ก.ย.	23.8	30.9	27.0	87.0	785.4	24.1	203.5	62.7
ต.ค.	23.5	31.8	27.0	84.0	329.2	21.3	157.9	60.8
พ.ย.	23.4	32.6	27.6	75.0	82.6	9.0	71.7	54.6
ธ.ค.	22.6	32.2	27.1	70.0	27.7	3.6	26.5	53.9
รวม	-	-	-	-	4,906.5	198.8	1,633.9	736.8
เฉลี่ย	23.7	31.9	27.5	80.8	-	-	-	-

หมายเหตุ: * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2562)

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดตราด

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6)

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 685 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 33,270 ไร่ หรือร้อยละ 89.15 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
  - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 76 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาร้าง และนาข้าว
  - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 1,673 ไร่ หรือร้อยละ 4.48 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สับปะรด
  - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 17,910 ไร่ หรือร้อยละ 48.00 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กระถิน ประดู่ ไม้ปลูกเพื่อการค้า หมาก และกฤษณา
  - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 13,487 ไร่ หรือร้อยละ 36.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ผลผสมทุเรียน เงาะ มะพร้าว ถั่วลิสง ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน มังคุด ลางสาด ลองกอง ระกำ สละ มะนาว และส้มโอ
  - 2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 18 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชผัก และพริกไทย
  - 2.6) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 106 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก และโรงเรือนเลี้ยงสุกร
- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 289 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู และป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์
- 4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,620 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,455 ไร่ หรือร้อยละ 3.90 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม และบ่อลูกรัง

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	685	1.84
A	พื้นที่เกษตรกรรม	33,270	89.15
A100	นาร้าง	62	0.17
A101	นาข้าว	14	0.04
A205	สับปะรด	1,673	4.48
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	137	0.37
A301	ไม้ยืนต้นผสม	103	0.28
A302	ยางพารา	13,375	35.84
A303	ปาล์มน้ำมัน	3,693	9.90
A308	กระถิน	95	0.26
A309	ประดู่	24	0.06
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	15	0.04
A317	หมาก	295	0.79
A322	กฤษณา	173	0.46
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	26	0.07
A401	ไม้ผลผสม	2,545	6.82
A403	ทุเรียน	1,570	4.21
A404	เงาะ	8,312	22.27
A405	มะพร้าว	54	0.14
A411	กล้วย	62	0.17
A413	ลำไย	119	0.32
A414	ฝรั่ง	57	0.15
A415	มะละกอ	21	0.05
A416	ขนุน	13	0.03
A419	มังคุด	562	1.51
A420	ยางสด ลองกอง	66	0.18
A421	ระกำ สละ	43	0.11
A422	มะนาว	3	0.01
A427	ส้มโอ	34	0.09

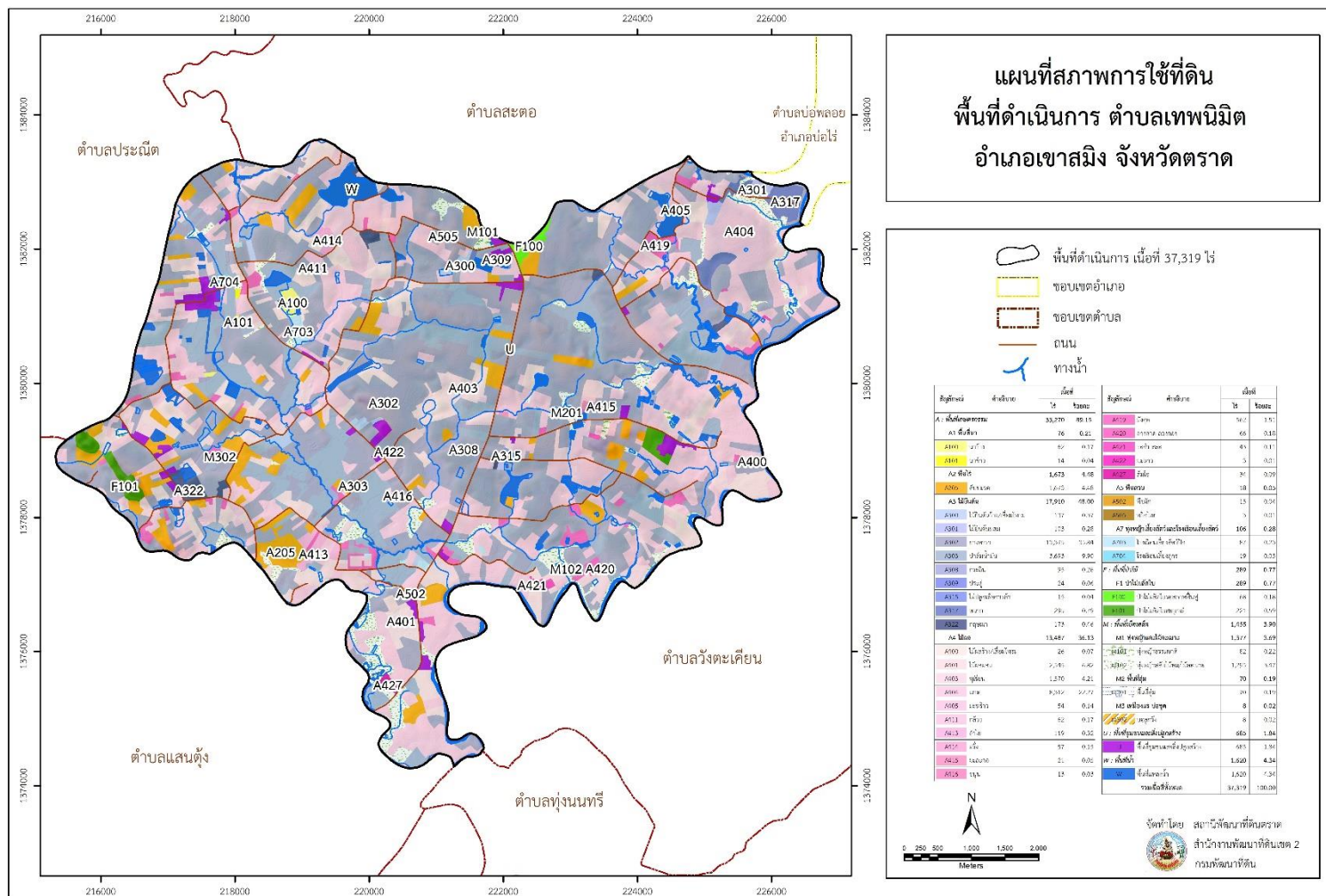
ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A502	พืชผัก	15	0.04
A505	พริกไทย	3	0.01
A703	โรงเรียนเลี้ยงสัตว์ปีก	87	0.23
A704	โรงเรียนเลี้ยงสุกร	19	0.05
F	พื้นที่ป่าไม้	289	0.77
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	68	0.18
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	221	0.59
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,455	3.90
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	82	0.22
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,295	3.47
M201	พื้นที่ลุ่ม	70	0.19
M302	บ่อลูกรัง	8	0.02
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	1,620	4.34
	รวมเนื้อที่ทั้งหมด	37,319	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

รูปที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากหลักฐานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ปี 2563 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลเทพนิมิต มีประชากรรวม 2,683 คน แยกเป็นชาย 1,334 คน เป็นหญิง 1,349 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 919 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตร 545 ครัวเรือน หรือร้อยละ 59.30 และเป็นครัวเรือนไม่ได้ประกอบอาชีพการเกษตร 374 ครัวเรือน หรือร้อยละ 40.70 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และรูปที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2563

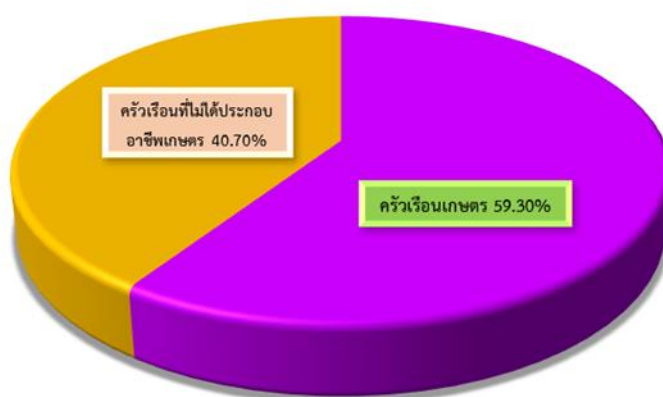
พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลเทพนิมิต	919	1,334	1,349	2,683
หมู่ที่ 1 บ้านคันทาสสูง	130	219	215	434
หมู่ที่ 2 บ้านเกษมสุข	169	242	261	503
หมู่ที่ 3 บ้านผาเรือง	145	196	185	381
หมู่ที่ 4 บ้านเจียรพัฒนา	144	193	193	386
หมู่ที่ 5 บ้านร่วมมิตร	83	108	113	221
หมู่ที่ 6 บ้านมณฑล	136	220	224	444
หมู่ที่ 7 บ้านเขาฉลาด	112	156	158	314

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2563)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรกร ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
ปี 2563

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	919 ¹⁾	100.00
จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	545 ¹⁾	59.30
จำนวนครัวเรือนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพการเกษตร	374	40.70

ที่มา: 1) กรมการพัฒนาชุมชน (2563)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตรกร ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ปี 2562 สภาพทั่วไปของตำบลเทพนิมิต ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ การคมนาคมขนส่ง ตำบลเทพนิมิต มีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3157 (แสนตุง-บ่อไร่) ถนนจินตกานนนท์ ถนนสายมณฑล-นาวังค์ ถนนสายมุ่มสงบ-เกษมสุข ถนนสายเกษมสุข-บ้านเจียรพัฒนา ถนนสายศรีบัวทอง-บ้านเจียรพัฒนา และได้ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ประชาชนสามารถสัญจรได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น การไฟฟ้าจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านเพื่อทำให้เกิดแสงสว่าง เพื่อสะดวกในการเดินทางและลดอุบัติเหตุ ลดปัญหาอาชญากรรม รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตำบลเทพนิมิตมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน และมีประปาใช้ทุกหมู่บ้าน

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ตำบลเทพนิมิตมีแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค จากระบบประปาหมู่บ้าน อ่างเก็บน้ำเก็บน้ำเทพนิมิต อ่างเก็บน้ำคลองละผา อ่างเก็บน้ำคลองวังหก อ่างเก็บน้ำหนองใหญ่ สระน้ำบ้านเจียรพัฒนา น้ำบาดาล และน้ำบ่อ แต่ยังคงมีบางหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำ ใช้อุปโภค-บริโภค ในช่วงฤดูแล้ง

4) สถาบันการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา 5 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 แห่ง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 1 แห่ง

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน 3 แห่ง สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง วัด/ที่พักรักษา/สำนักสงฆ์ 6 แห่ง มัสยิด 3 แห่ง ศูนย์รวมยางพารา 1 แห่ง ศูนย์ฝึกอาชีพ 4 แห่ง ธนาคารข้าว 3 แห่ง วิสาหกิจชุมชน 5 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 14 แห่ง

6) สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ในพื้นที่เขตตำบลเทพนิมิต ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

(กรมการพัฒนาชุมชน, 2562)

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2562

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
แม่น้ำ	1
คลอง	20
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	
ฝาย	20
บ่อบาดาลสาธารณะ	29
บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	14
อ่างเก็บน้ำ	5
สระน้ำ	18
ระบบน้ำประปา	11
สถานับการศึกษา	
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	5
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	1
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา	2
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	6
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน	
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	3
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	1
วัด/ที่พัทสงฆ์/สำนักสงฆ์	6
มัสยิด	3
ศูนย์รวมยางพารา	1
ศูนย์ฝึกอาชีพ	4
ธนาคารข้าว	1
วิสาหกิจชุมชน	5
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	14
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ	-

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

7) หมอเดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอเดินอาสาในตำบลเทพนิมิตมีจำนวน 8 ราย คือ

1. นายธวัช	จันทเลิศ	หมอเดินอาสาระดับตำบล
2. นายกิตติ	เกษมสุข	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน
3. นายฉมวย	ประทุม	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน
4. นางบุญเหลือ	โชติช่วง	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน
5. นายปรีชา	สุขประเสริฐ	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน
6. นายระพีภรณ์	เหลียงหอม	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน
7. นายราเชนทร์	คงเมือง	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน
8. นายอนันต์	เฟื่องนา	หมอเดินอาสาระดับหมู่บ้าน

(กรมพัฒนาที่ดิน, 2563)

8) การถือครองที่ดิน

ปี 2563 ประชากรตำบลเทพนิมิตจำนวน 2,683 คน ถือครองที่ดินเฉลี่ยคนละ 13.91 ไร่

9) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของชุมชนในตำบลเทพนิมิต ส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตรกรรม ได้แก่ การทำสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด เป็นต้น สวนยางพารา พืชไร่ ทำนา อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ฟาร์มสุกร ฟาร์มไก่ และฟาร์มจระเข้ และทำการค้าขาย โดยมีชาวบ้านทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในครัวเรือน และโรงสีชุมชน

9.1) การประกอบอาชีพ

ตำบลเทพนิมิต เป็นพื้นที่เหมาะทำการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ การทำสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด เป็นต้น สวนยางพารา พืชไร่ ทำนา อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ฟาร์มสุกร ฟาร์มไก่ และฟาร์มจระเข้ และทำการค้าขาย

9.1.1) อาชีพทำเกษตรกรรม ได้แก่ การทำสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด เป็นต้น สวนยางพารา พืชไร่ ทำนา รองลงมาได้แก่ อาชีพการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ฟาร์มสุกร ฟาร์มไก่ และฟาร์มจระเข้

9.1.2) ด้านอุตสาหกรรม ตำบลเทพนิมิตมีอุตสาหกรรมครัวเรือน เช่น โรงสีชุมชน กลุ่มสับปะรด กลุ่มมังคุด กลุ่มเกษตรกรทำสวน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มกล้วยเพื่อการส่งออก เป็นต้น

9.2) ด้านแรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่จะใช้แรงงานจากชาวต่างด้าว ได้แก่ พม่า และกัมพูชา มารับจ้างเป็นแรงงานในสวนผลไม้ และงานอื่นๆ

9.3) ด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำทางการเกษตรเพียงพอตลอดปี ในพื้นที่ตำบลเทพนิมิต มีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายแห่ง คือ อ่างเก็บน้ำเก็บน้ำเทพนิมิต อ่างเก็บน้ำคลองละผา อ่างเก็บน้ำคลองวังหก อ่างเก็บน้ำหนองใหญ่ สระน้ำบ้านเจียรพัฒนา ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิตได้รับการสนับสนุนการขุดอ่างเก็บน้ำต่างๆ จากกรมชลประทาน และขุดเจาะบ่อบาดาล จากกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แต่แหล่งน้ำ

ธรรมชาติเหล่านี้ไม่เพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภค และการทำการเกษตรของเกษตรกรตำบลเทพนิมิต ในช่วงฤดูแล้ง

9.4) ด้านรายได้-รายจ่าย

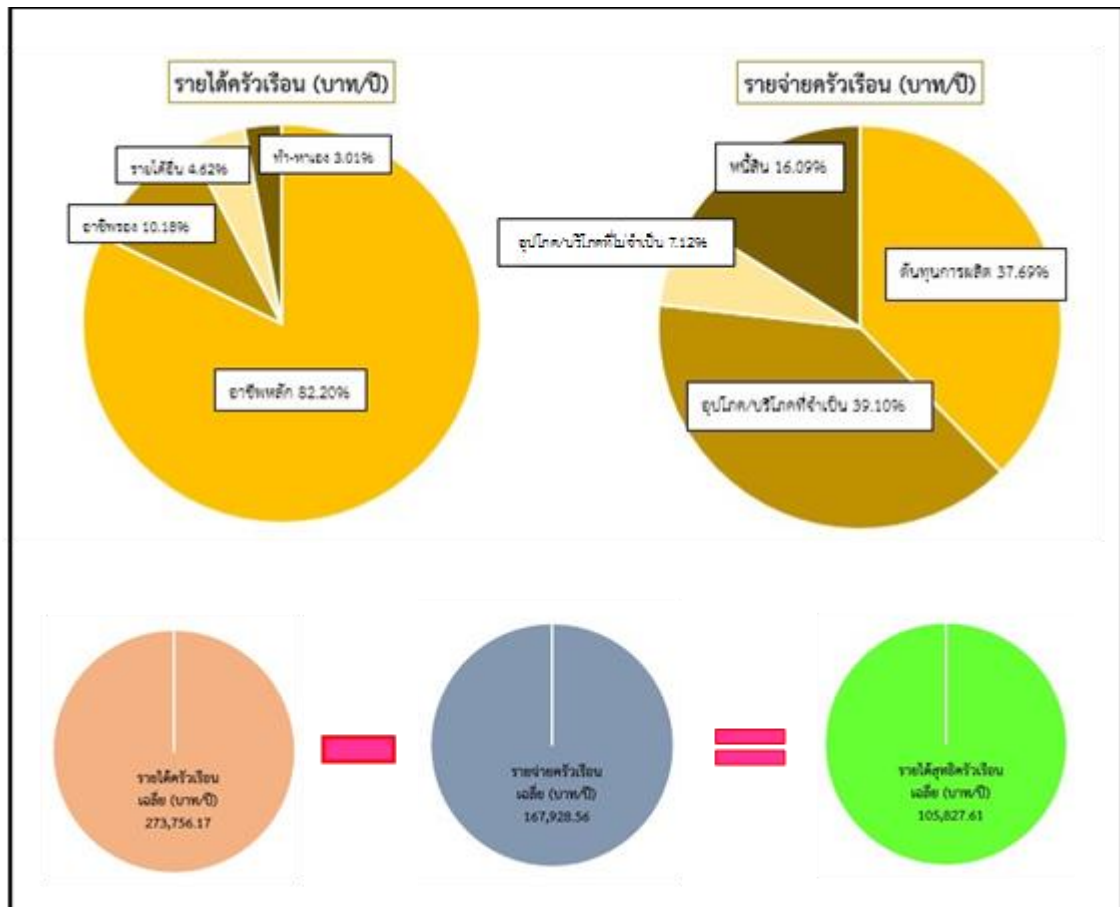
จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 273,756.17 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 93,768.89 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 167,928.56 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 57,520.07 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 105,827.61 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 36,248.82 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-6 และรูปที่ 2-8

ตารางที่ 2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลเทพนิมิต (เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่)	225,014.60	27,859.63	12,653.65	8,228.29	273,756.17	93,768.89	167,928.56	57,520.07
หมู่ที่ 1 บ้านคันทาสสูง	256,230.77	28,502.31	9,982.31	9,063.08	303,778.46	90,993.55	219,511.54	65,752.30
หมู่ที่ 2 บ้านเกษมสุข	215,296.45	25,265.09	7,101.18	12,742.60	260,405.33	87,492.05	176,144.14	59,181.63
หมู่ที่ 3 บ้านผาเรือง	150,610.34	12,379.31	10,962.76	4,286.21	178,238.62	67,833.60	153,631.72	58,468.77
หมู่ที่ 4 บ้านเจียรพัฒนา	167,805.58	26,381.94	11,181.25	5,950.00	211,318.78	78,833.95	137,395.14	51,256.22
หมู่ที่ 5 บ้านร่วมมิตร	390,479.71	28,039.76	20,597.59	9,226.51	448,343.57	168,382.43	245,684.22	92,270.54
หมู่ที่ 6 บ้านมณฑล	207,419.12	53,739.71	19,729.41	6,040.44	286,928.68	87,888.06	100,472.06	30,775.23
หมู่ที่ 7 บ้านเขาฉลาด	272,071.43	21,410.71	13,735.71	10,397.32	317,615.18	113,289.49	177,714.29	63,388.54

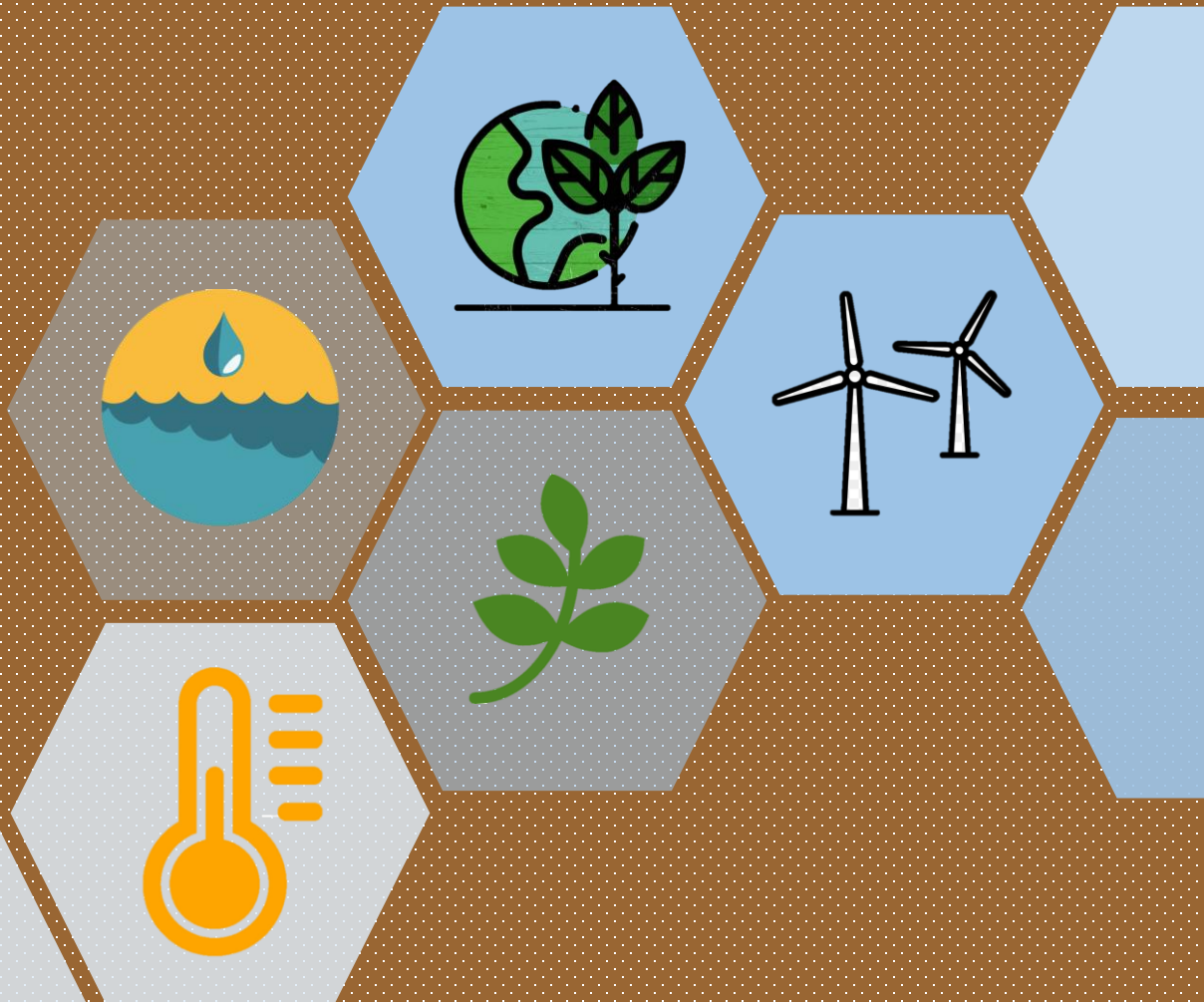
ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

รูปที่ 2-8 รายได้-รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

1) ป่าไม้ตามกฎหมาย ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ คือ ป่าเขาสมิง (ป่าคลองใหญ่-เขาไฟไหม้) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย

ทรัพยากรป่าไม้	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
ป่าสงวนแห่งชาติ	3,796	10.17
ป่าเขาสมิง (ป่าคลองใหญ่-เขาไฟไหม้)	3,796	10.17
พื้นที่นอกเขตป่าตามกฎหมาย	33,523	89.83
พื้นที่นอกเขตป่าตามกฎหมาย	33,523	89.83
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	37,319	100.00

2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535)

- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 4,691 ไร่
  - พื้นที่นอกเขตป่าตามกฎหมาย (Off) เนื้อที่ 32,628 ไร่
- ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-2

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528)

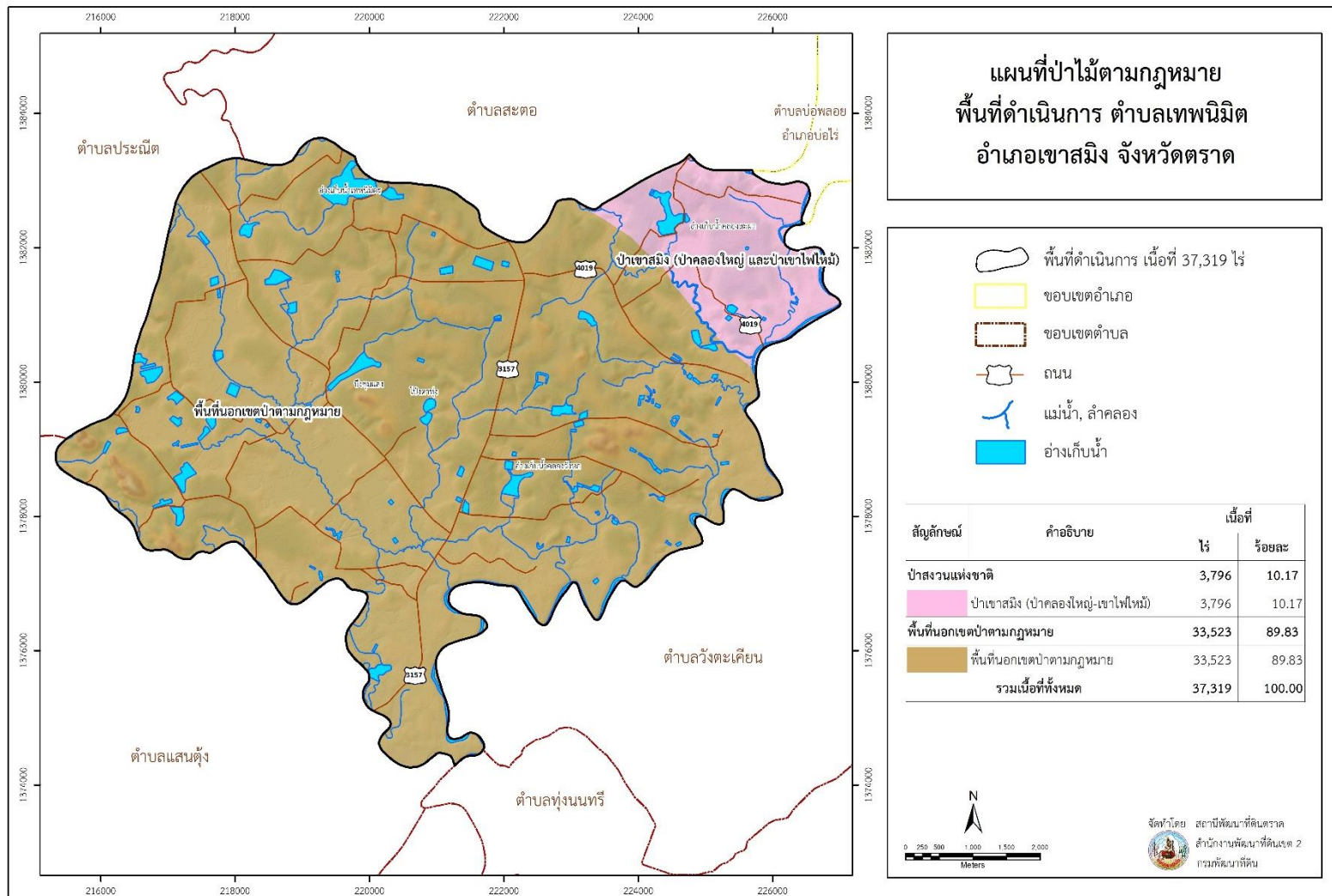
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 298 ไร่
- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 28,017 ไร่
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 9,004 ไร่

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้น คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

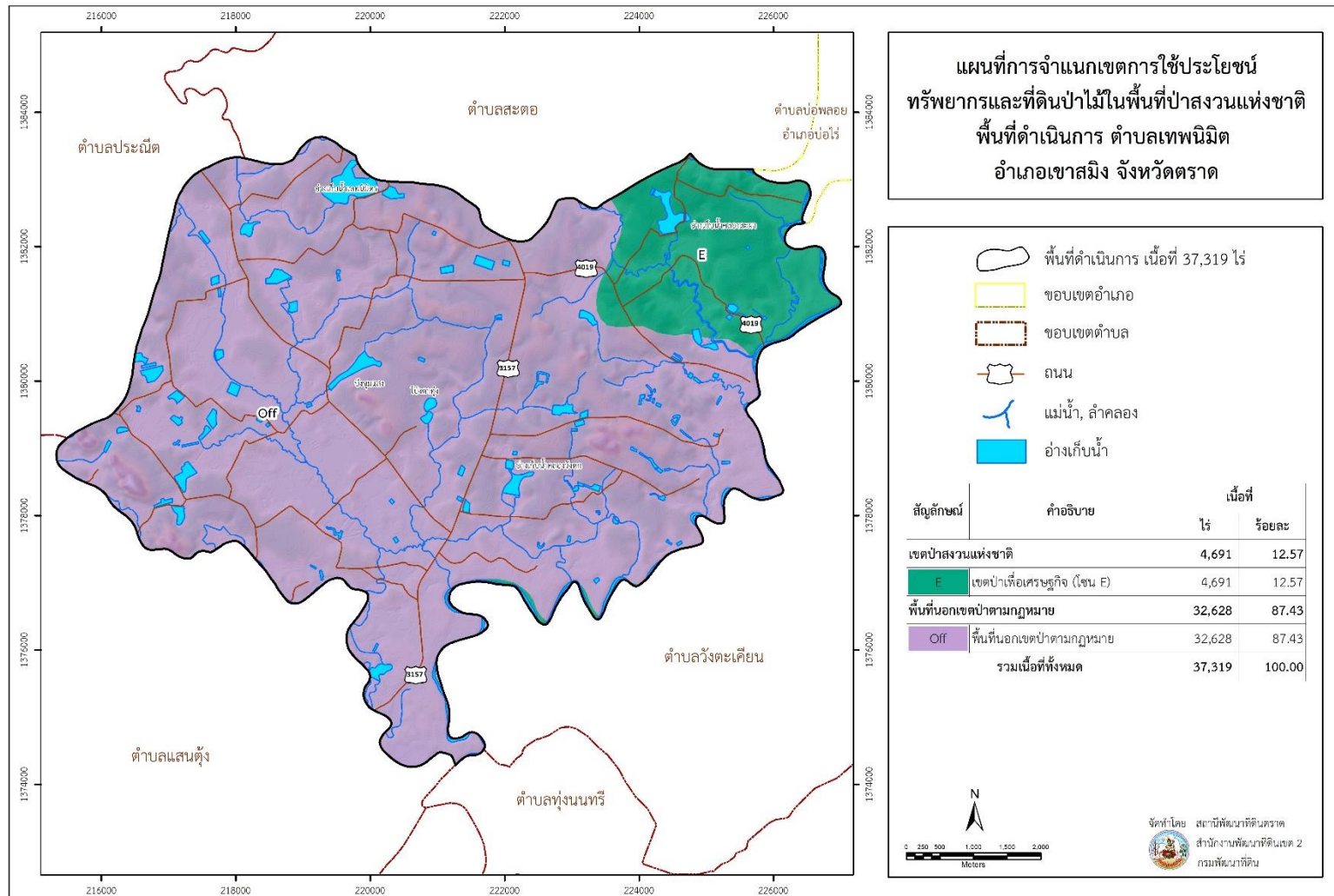
แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

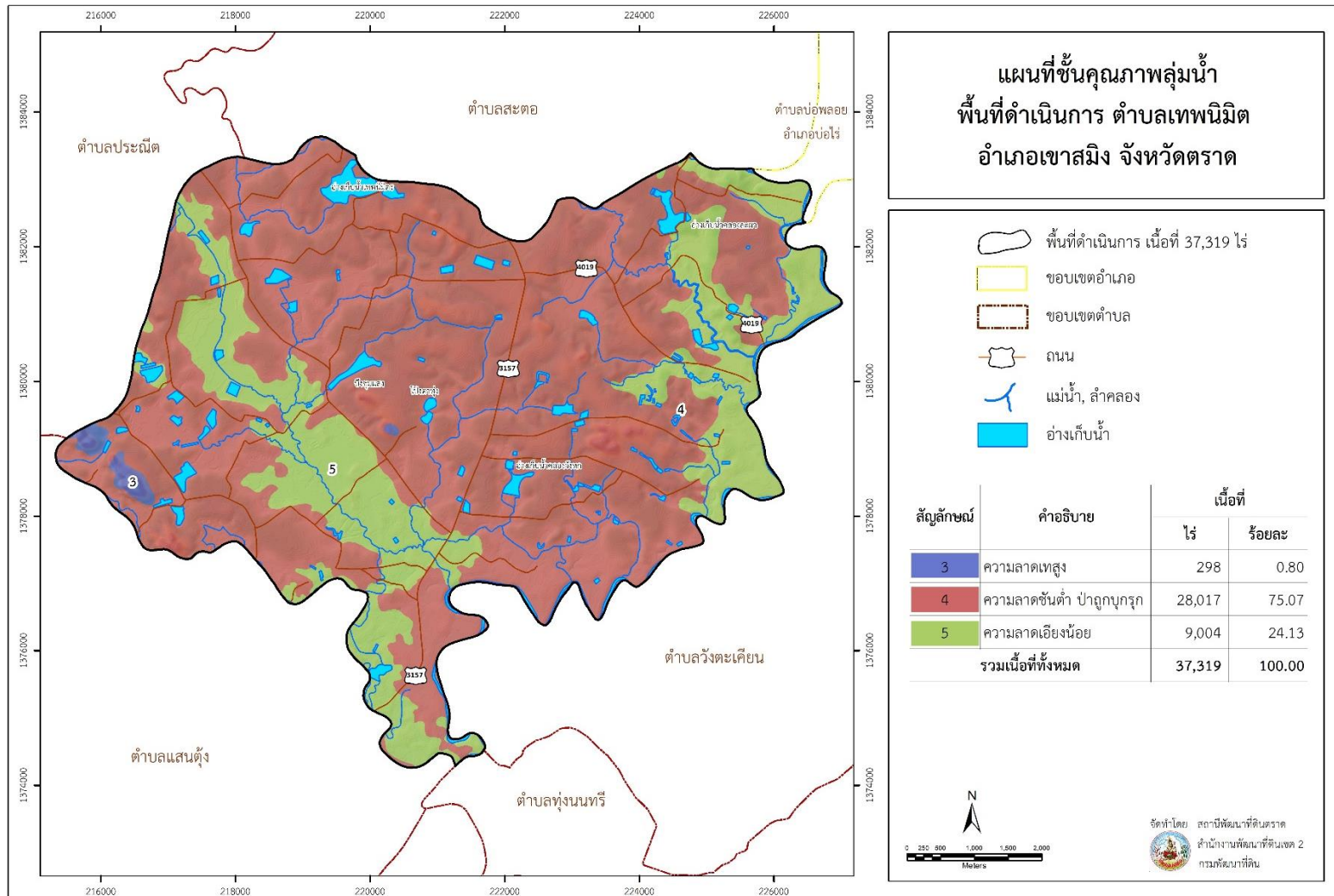
แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 3-2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำเขาสมิง คลองแกลง คลองไรแจ็ก คลองตกคะมา คลองตาอ้าย คลองหลอด โป่งคลองปะเดา โป่งตาทุ่ง

2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำเทพนิมิต อ่างเก็บน้ำคลองละผา อ่างเก็บน้ำคลองวังหก อ่างเก็บน้ำหนองใหญ่ บึงชุมแสง

3.2.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันข้อมูลจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ระบุว่า มีบ่อบาดาลจำนวน 22 บ่อ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-2 บ่อบาดาล ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

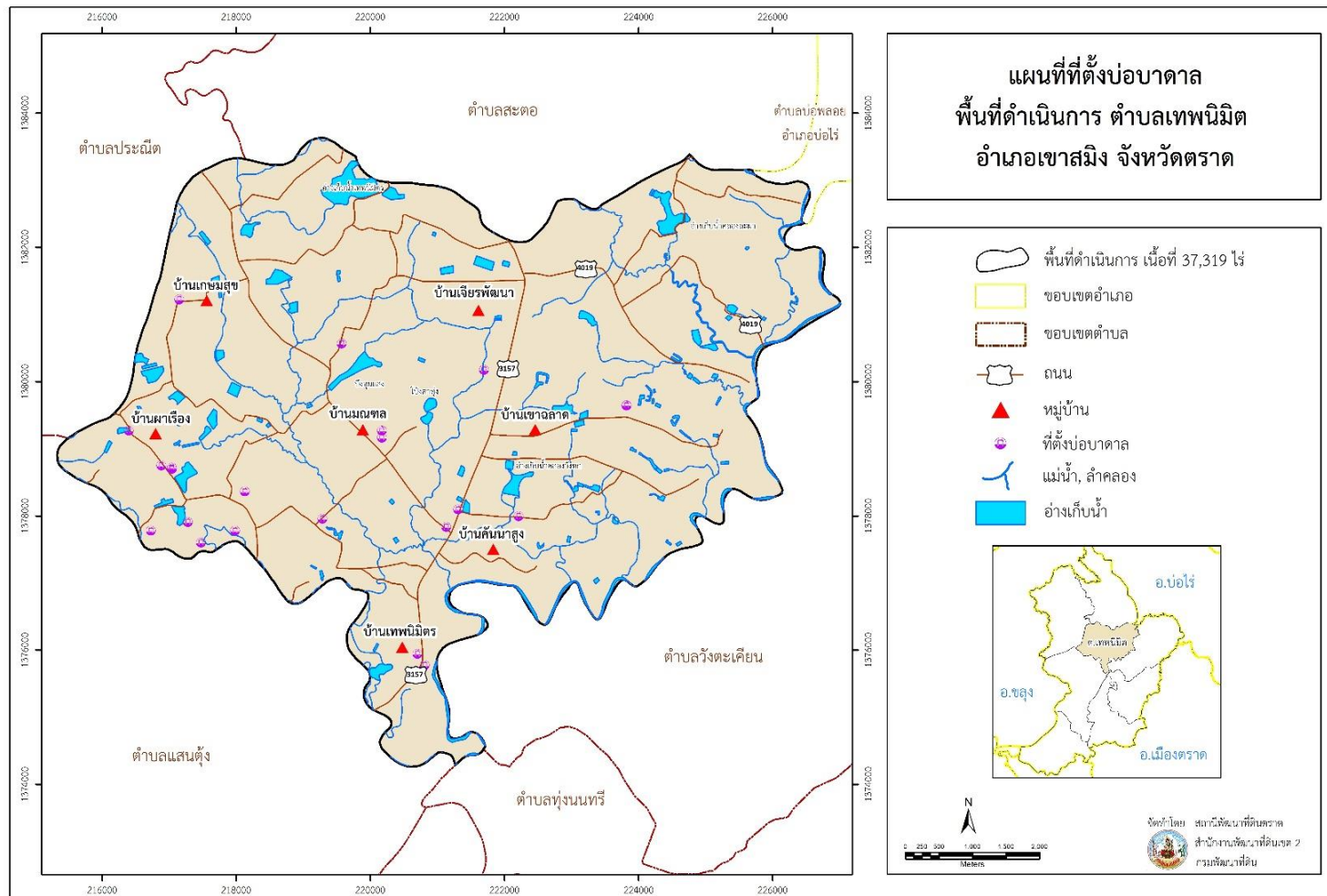
ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	Latitude	Longitude				
1	12.45944486	102.3955213	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	92	6
2	12.45185548	102.3992376	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	100	5
3	12.4344319	102.4308775	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	50	3
4	12.45156161	102.4346529	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	50	9
5	12.45393518	102.4362844	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	54	11.4
6	12.45310121	102.4445759	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	8
7	12.4329238	102.4319035	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	43.5	9
8	12.4818360	102.3977524	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	86	6
9	12.4518610	102.3941813	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	92	3
10	12.45902533	102.3969873	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	24.39	6.1
11	12.45077944	102.405720	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	80	4
12	12.45918776	102.3969673	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	74	11.1
13	12.46410826	102.3910067	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	92	3
14	12.4560680	102.407015	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	80	6
15	12.44911762	102.4010759	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	92	3
16	12.4524840	102.4176729	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	80	7.5
17	12.47275946	102.439639	บ่อเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	70	3
18	12.4644416	102.4257278	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	62	12.3
19	12.4634930	102.4257371	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	80	9
20	12.47609673	102.4200869	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	62	10.5
21	12.4681742	102.459231	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	4
22	12.46817422	102.4592306	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	4

หมายเหตุ: แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2564)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 3-4 ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ประกอบด้วย

1) ชุดดินห้วยยอด (Ho) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 381 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD : ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 27 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE : ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 354 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของพื้นที่ตำบล

2) ชุดดินคลองซาก (Kc) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 19,697 ไร่ หรือร้อยละ 52.79 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 3 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclB : ชุดดินคลองซาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 587 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclC : ชุดดินคลองซาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 17,820 ไร่ หรือร้อยละ 47.76 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclD : ชุดดินคลองซาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,290 ไร่ หรือร้อยละ 3.46 ของพื้นที่ตำบล

3) ดินคล้ายชุดดินคลองซาก (Kc) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี พบ 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ Kc-mw-gclC/b : ดินคล้ายชุดดินคลองซากที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีคันทนา มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล

4) ชุดดินแกลง (Kl) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 5,702 ไร่ หรือร้อยละ 15.28 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA : ชุดดินแกลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 537 ไร่ หรือร้อยละ 1.44 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA/rb : ชุดดินแกลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีการยกร่อง มีเนื้อที่ 5,165 ไร่ หรือร้อยละ 13.84 ของพื้นที่ตำบล

5) ชุดดินลำภูรา (Ll) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำดี มีพบ 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ Ll-clA/rb : ชุดดินลำภูรา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีการยกร่อง มีเนื้อที่ 8 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล

6) ชุดดินรือเสาะ (Ro) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,786 ไร่ หรือร้อยละ 7.46 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ro-silA : ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 942 ไร่ หรือร้อยละ 2.52 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ro-silB : ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,844 ไร่ หรือร้อยละ 4.94 ของพื้นที่ตำบล

7) ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อิมตัวด้วยเบสสูง (Ro-hb) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,365 ไร่ หรือร้อยละ 3.66 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 3 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ro-hb-silA : ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อิมตัวด้วยเบสสูง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 339 ไร่ หรือร้อยละ 0.91 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ro-hb-silB : ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อิมตัวด้วยเบสสูง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 247 ไร่ หรือร้อยละ 0.66 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ro-hb,fl-lB : ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อิมตัวด้วยเบสสูง มีหินแผ่น 15-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 779 ไร่ หรือร้อยละ 2.09 ของพื้นที่ตำบล

8) ชุดดินตราด (Td) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,016 ไร่ หรือร้อยละ 5.40 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Td-clB : ชุดดินตราด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,075 ไร่ หรือร้อยละ 2.88 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Td-clC : ชุดดินตราด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 941 ไร่ หรือร้อยละ 2.52 ของพื้นที่ตำบล

9) ชุดดินท่าแฉะ (Te) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,533 ไร่ หรือร้อยละ 6.79 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดินคือ

- หน่วยแผนที่ดิน Te-silA : ชุดดินท่าแฉะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 966 ไร่ หรือร้อยละ 2.59 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Te-silB : ชุดดินท่าแฉะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,567 ไร่ หรือร้อยละ 4.20 ของพื้นที่ตำบล

9) พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 289 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของพื้นที่ตำบล

10) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 50 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล

11) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,489 ไร่ หรือร้อยละ 6.67 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 5 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน AF : พื้นที่ปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 106 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของพื้นที่ตำบล
  - หน่วยแผนที่ดิน MARSH : ที่ลุ่มชื้นแฉะ มีเนื้อที่ 70 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของพื้นที่ตำบล
  - หน่วยแผนที่ดิน P : บ่อขุด มีเนื้อที่ 8 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล
  - หน่วยแผนที่ดิน U : พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 685 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของพื้นที่ตำบล
  - หน่วยแผนที่ดิน W : พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 1,620 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของพื้นที่ตำบล
- ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-5 ถึง 3-6

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Ho-gclD	ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	27	0.07
Ho-gclE	ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์	354	0.95
Kc-gclB	ชุดดินคลองซาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	587	1.57
Kc-gclC	ชุดดินคลองซาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	17,820	47.76
Kc-gclD	ชุดดินคลองซาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	1,290	3.46
Kc-mw-gclC/b	ดินคล้ายชุดดินคลองซากที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีคันทนา	3	0.01
Kl-clA	ชุดดินแกลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	537	1.44
Kl-clA/rb	ชุดดินแกลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีการยกร่อง	5,165	13.84
Ll-clA/rb	ชุดดินลำภูรา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีการยกร่อง	8	0.02
Ro-silA	ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	942	2.52
Ro-silB	ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,844	4.94
Ro-hb-silA	ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อ้อมตัวด้วยเบสสูง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	339	0.91
Ro-hb-silB	ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อ้อมตัวด้วยเบสสูง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	247	0.66
Ro-hb,fl-lB	ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่อ้อมตัวด้วยเบสสูงและเป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	779	2.09
Td-clB	ชุดดินตราด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,075	2.88
Td-clC	ชุดดินตราด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	941	2.52
Te-sIA	ชุดดินท่าแฉะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	966	2.59

ตารางที่ 3-3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Te-sLB	ชุดดินท่าแซะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,567	4.20
AF	พื้นที่ปศุสัตว์	106	0.28
MARSH	ที่ลุ่มชื้นแฉะ	70	0.19
P	บ่อขุด	8	0.02
F	พื้นที่ป่าไม้	289	0.77
SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	50	0.13
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	685	1.84
W	พื้นที่น้ำ	1,620	4.34
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		37,319	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

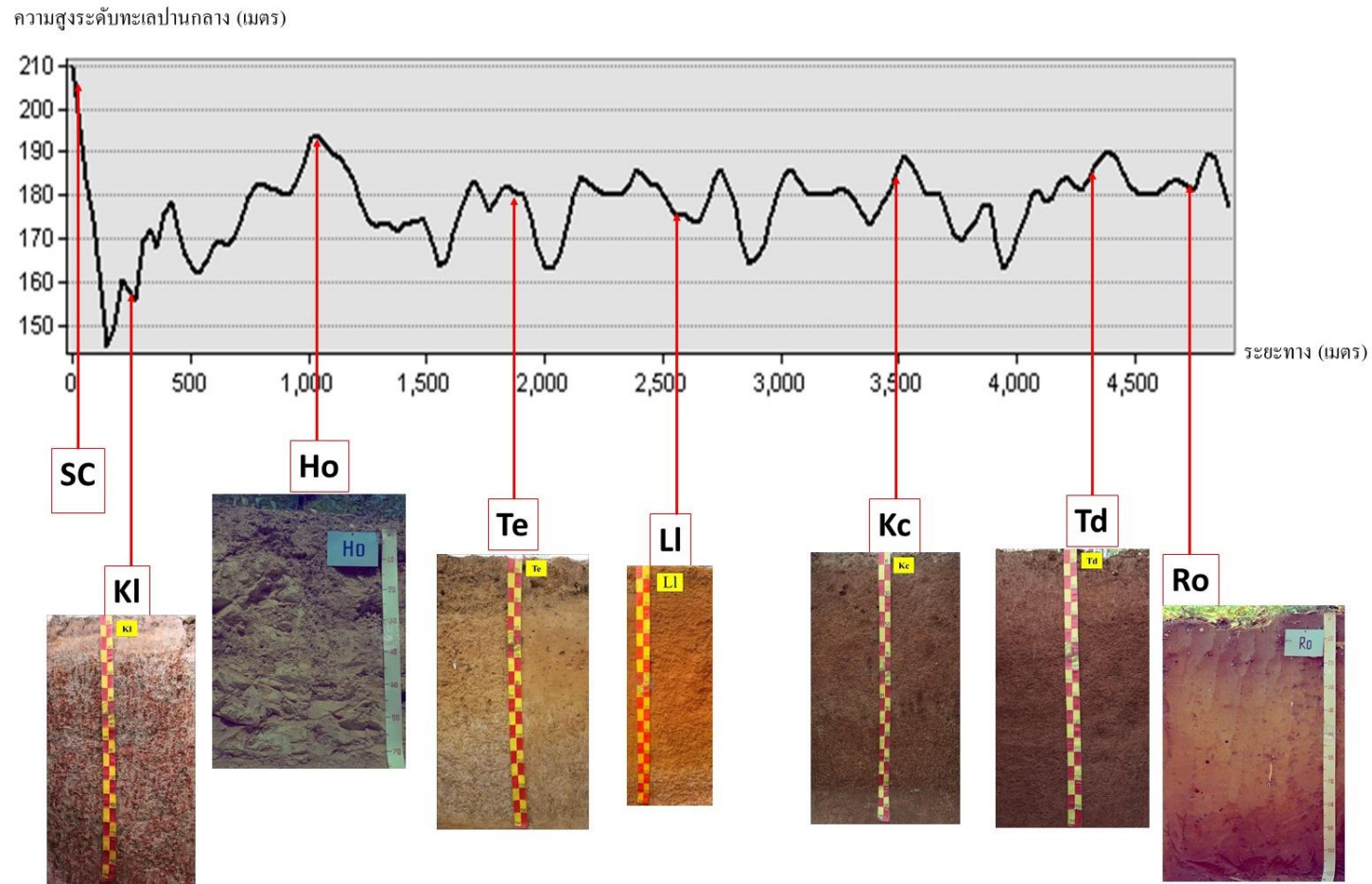
หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Ho-gclD	12-20	ดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	27	0.07
Ho-gclE	20-35	ดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	354	0.95
Kc-gclB	2-5	ดี	<10	35-75	0-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	587	1.57
Kc-gclC	5-12	ดี	<10	35-75	0-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	17,820	47.76
Kc-gclD	12-20	ดี	<10	35-75	0-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	1,290	3.46
Kc-mw-gclC/b	5-12	ดี	<10	35-75	0-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	3	0.01
Kl-clA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	537	1.44
Kl-clA/rb	0-2	เลว	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	5,165	13.84
Ll-clA/rb	0-2	ดี	10-20	<35	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	8	0.02
Ro-silA	0-2	ดี	<10	<35	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	942	2.52
Ro-silB	2-5	ดี	<10	<35	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	1,844	4.94
Ro-hb-silA	0-2	ดี	<10	<35	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	339	0.91
Ro-hb-silB	2-5	ดี	<10	<35	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	247	0.66
Ro-hb,fl-lB	2-5	ดี	<10	<35	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	779	2.09
Td-clB	2-5	ดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	1,075	2.88
Td-clC	5-12	ดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	941	2.52
Te-sIA	0-2	ดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	966	2.59
Te-sIB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	1,567	4.20

ตารางที่ 3-4 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
AF	-	-	-	-	-	-	-	-	-	106	0.28
MARSH	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	0.19
P	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	0.02
F	-	-	-	-	-	-	-	-	-	289	0.77
SC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	0.13
U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	685	1.84
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,620	4.34
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										37,319	100.00

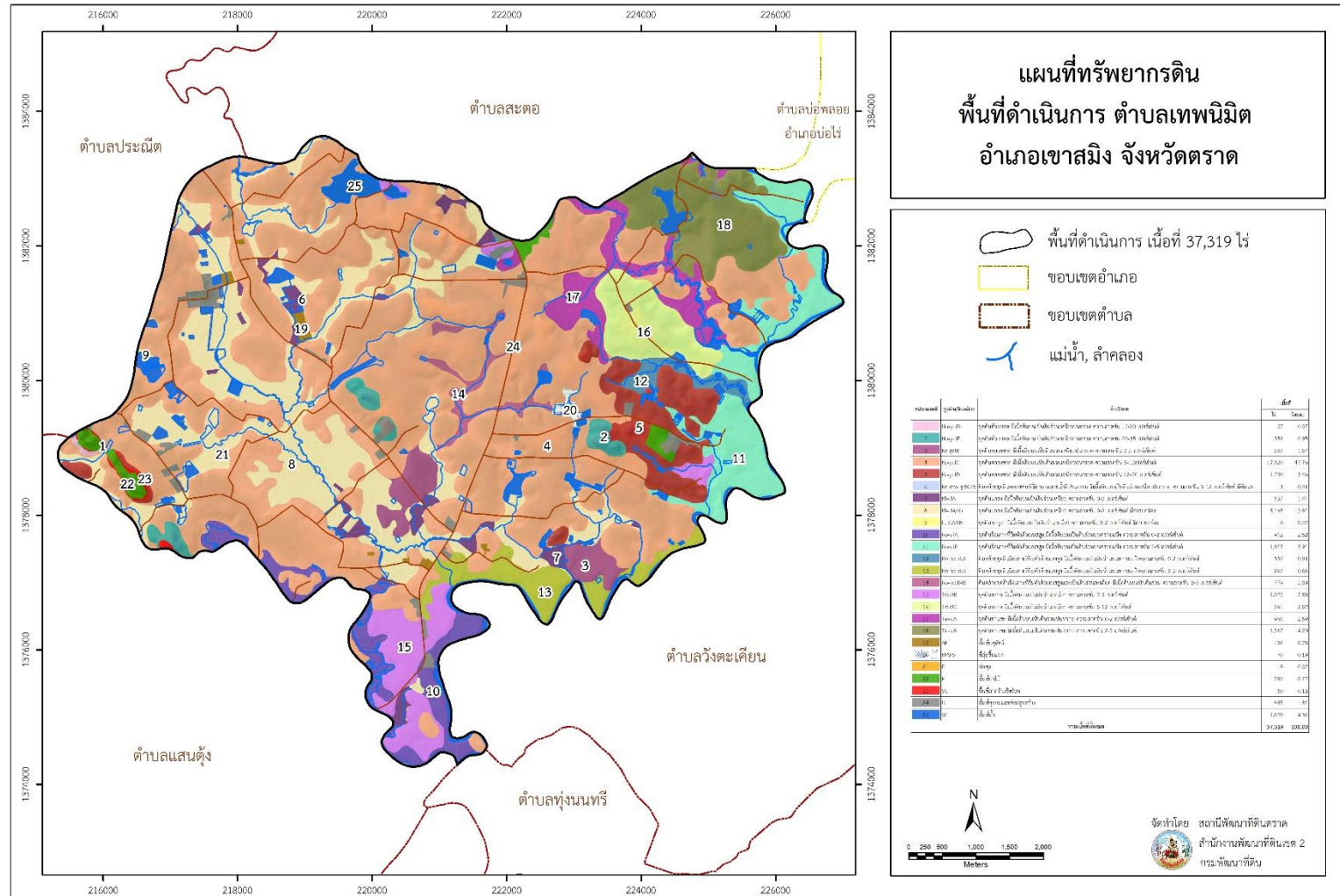
ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

รูปที่ 3-5 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

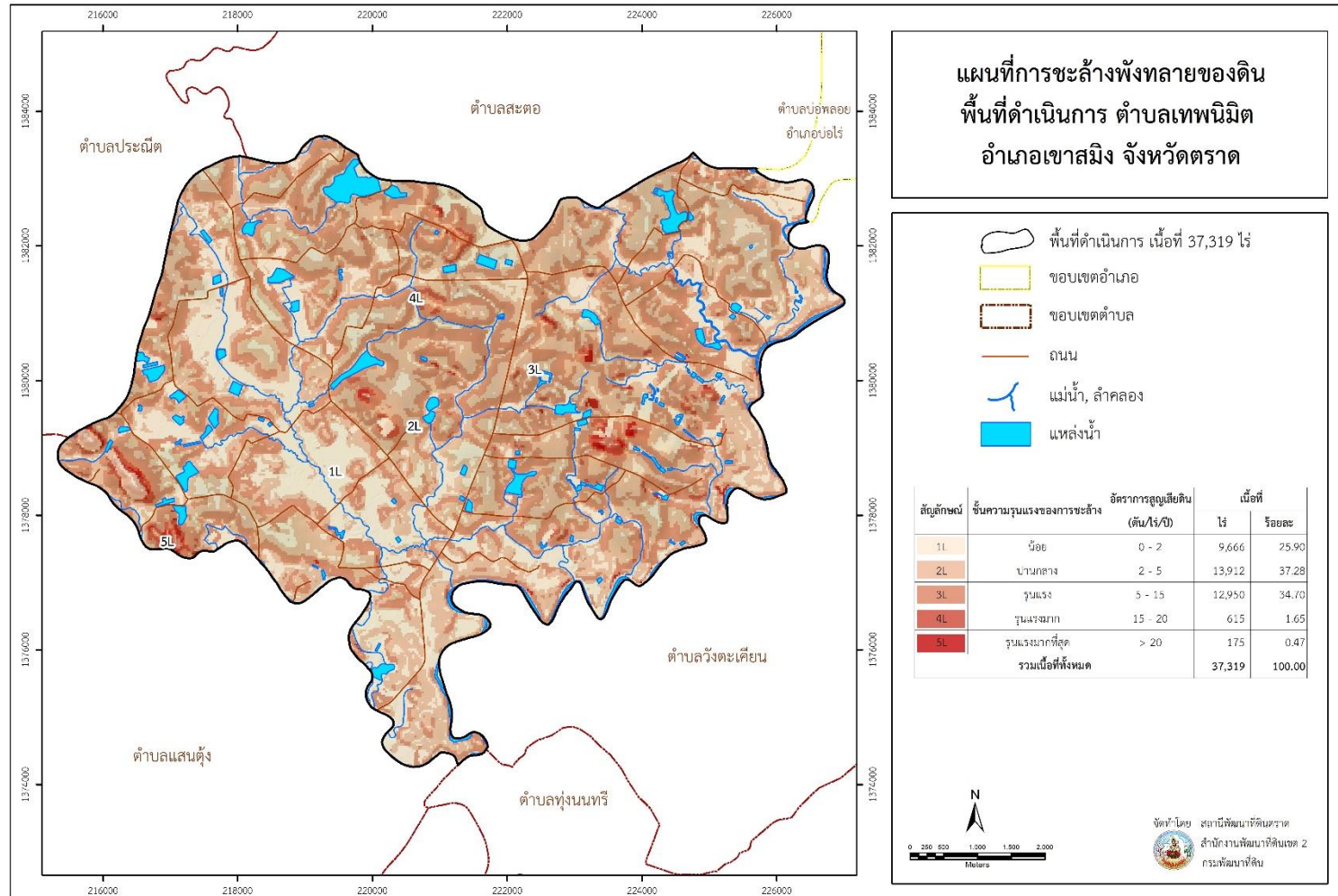
รูปที่ 3-6 ทรัพยากรดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-7

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

การชะล้างพังทลายของดิน	อัตราการสูญเสียดิน (ตัน/ไร่/ปี)	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
น้อย	0-2	9,666	25.90
ปานกลาง	2-5	13,912	37.28
รุนแรง	5-15	12,950	34.70
รุนแรงมาก	15-20	615	1.65
รุนแรงมากที่สุด	>20	175	0.47
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		37,319	100.00

รูปที่ 3-7 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลเทพนิมิต คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 2) ต้นทุนการผลิตสูง
- 3) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 4) ราคาผลผลิตตกต่ำ

5) กระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอ

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และเทศบาลตำบลเทพนิมิต มีความต้องการ 5 ประการ คือ

- 1) จัดทำ/สร้างแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 2) จัดทำปัจจัยการผลิตในราคายุติธรรม จัดอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตร ส่งเสริมและแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) ส่งเสริมและแนะนำการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 4) ประกันราคาผลผลิต
- 5) เพิ่มกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอเพื่อการเกษตร

1 กรณีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลเทพนิมิต คือ บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

อนึ่ง บ่อน้ำในไร่นา มิได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาผลิตผลไม้ แต่จะเป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น จากการตรวจสอบบ่อน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 49 บ่อ (ตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงในเขตการใช้ที่ดิน ซึ่งจะมีพื้นที่ไม้ผลเป็นส่วนใหญ่ อาจจะเป็นบ่อน้ำในไร่นาเพิ่มเติม หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่

อย่างไรก็ตาม กรณีปัญหาการขาดแคลนน้านั้นได้มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
  - 1.1.1) โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำเทพนิมิต
  - 1.1.2) โครงการขุดลอกอ่างวัดบ้านเจียร
  - 1.1.3) โครงการขุดลอกคลอง ม.2 ม.6
- 1.2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ
  - 2.2.1) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำ ม.2
  - 2.2.2) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร หมู่ 1 หมู่2 หมู่3 หมู่ 6
- 1.3) การก่อสร้างและพัฒนาฝาย
  - 2.3.1) พัฒนาฝายเก็บน้ำคลองตะแบกตอนบน คลองขี้เหล็กตอนบน คลองวังสี่ คลองวังหก คลองบ้านเจ็ก
  - 2.3.2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ หมู่ 4, 5, 6,

2) กรณีการแก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์นั้น การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่มีรายละเอียดดังนี้

น้อย	เนื้อที่ 9,565 ไร่ (25.63%)
ปานกลาง	เนื้อที่ 13,946ไร่ (37.37%)
รุนแรง	เนื้อที่ 13,059ไร่ (34.99%)

รุนแรงมาก เนื้อที่ 580 ไร่ (1.56%)

รุนแรงมากที่สุด เนื้อที่ 169 ไร่ (0.45%)

เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินดังกล่าว มีความจำเป็นต้องปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

ในส่วนของความอุดมสมบูรณ์ของดินนั้น จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลเทพนิมิตพบว่า

ปฏิกิริยาของดินส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรดจัด ควรปรับสภาพให้เป็นกลาง

ธาตุอาหารที่สำคัญ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องมีการปรับปรุง

1. ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ความต้องการของเกษตรกร : ปรับปรุงบำรุงดิน ได้เก็บตัวอย่างดินในพื้นที่สวนไม้ผล เพื่อตรวจสอบปัญหา ความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ต่ำตามปัญหาที่เกษตรกรต้องการไปแก้ไขและปรับปรุงบำรุงดิน รวม 6 ตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-3 จากผลการวิเคราะห์ดิน 6 ตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1. ปฏิกิริยาของดิน (pH)

< 4.5 กรดรุนแรง = 1 ตัวอย่าง

4.5 – 5.0 กรดจัดมาก = 3 ตัวอย่าง

5.0 – 5.5 กรดจัด = 2 ตัวอย่าง

5.5 – 6.0 กรดปานกลาง = ตัวอย่าง

6.0 – 6.5 กรดเล็กน้อย = ตัวอย่าง

สรุปได้ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นกรดจัดมาก ควรปรับสภาพให้เป็นกลาง

กิจกรรมของกรมฯ : สาธิต แนะนำ สนับสนุนให้ใช้ โดโลไมท์ ปูนมาร์ล เป็นต้น

2. อินทรีย์วัตถุ %

< 0.5 = ตัวอย่าง

0.5 – 1 = ตัวอย่าง

1-2 = 2 ตัวอย่าง

2-5 = 4 ตัวอย่าง (สูงสุด 4.9)

สรุปได้ว่าพื้นที่ทั้งหมดมีอินทรีย์วัตถุสูง เนื่องจากเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยคอกจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องสนับสนุนกิจกรรมของกรมฯ : สาธิต แนะนำ สนับสนุนการใช้ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักและพืชปุ๋ยสด รวมทั้ง เมล็ดพันธุ์ปุ๋ย พืชสดชนิดต่างๆ

3. ฟอสฟอรัส (P)

< 10 mg/kg = 1 ตัวอย่าง

10 – 25 = 1 ตัวอย่าง

> 25 = 4 ตัวอย่าง

สรุปได้ว่า ดินส่วนใหญ่ ฟอสฟอรัส สูงมาก กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน คำนแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในอัตราที่เหมาะสม

4. โปแตสเซียม (K)

< 60 mg/kg = 3 ตัวอย่าง

60 – 120 mg/kg = 3 ตัวอย่าง

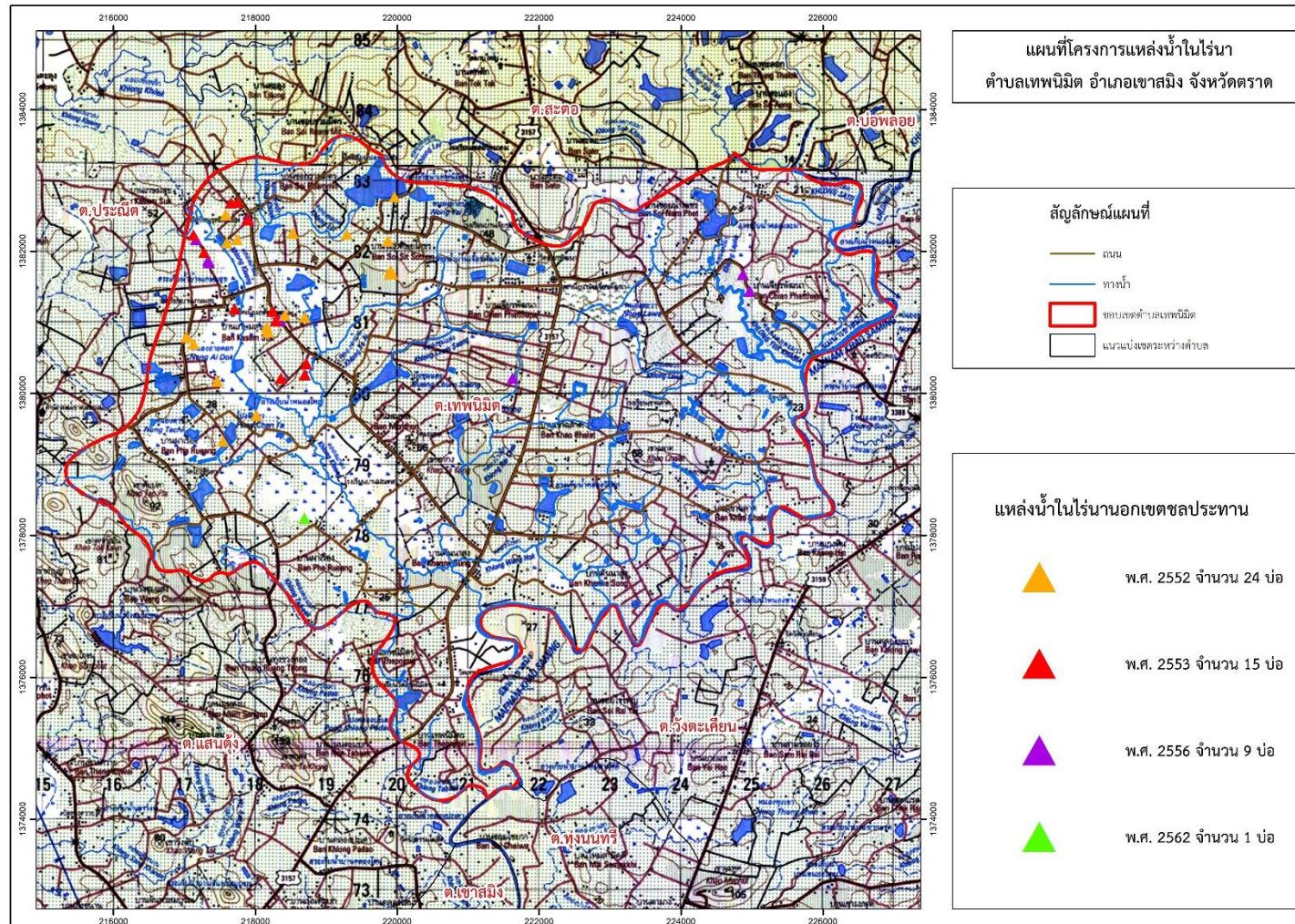
สรุปได้ว่า ดินส่วนใหญ่ โปแตสเซียม ต่ำ กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน คำนแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในอัตราที่เหมาะสม

ตารางที่ 4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

ปี พ.ศ.	จำนวน (บ่อ)
2552	24
2553	15
2556	9
2561	1

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

รูปที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมนของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 4 ประการ คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 3) ต้นทุนการผลิตสูง
- 4) ราคาผลผลิตตกต่ำ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ

- 2.1) จัดหาแหล่งน้ำ
- 2.2) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.3) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 2.4) เพิ่มกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอ

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ

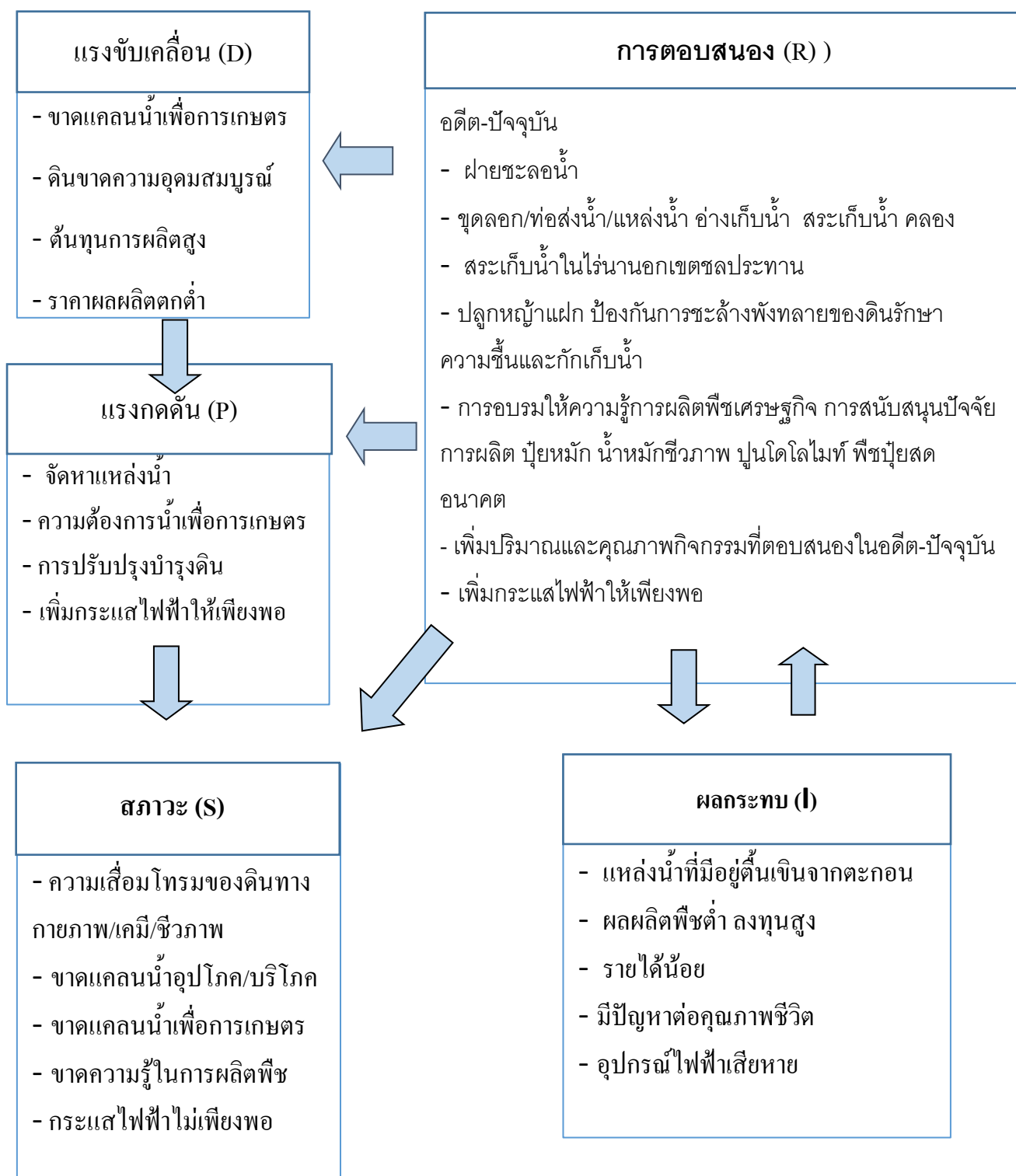
- 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
- 3.2) ขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภค
- 3.3) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 3.4) ขาดความรู้ในการผลิตพืช
- 3.5) กระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอ

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ

- 4.1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ต้นเงินจากตะกอน
- 4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ลงทุนสูง
- 4.3) รายได้น้อย
- 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต
- 4.5) อุปกรณ์ไฟฟ้าเสียหาย

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

- 5.1) ฝ่ายชลประทาน
  - 5.2) ขุดลอก/ท่อส่งน้ำ/แหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ คลอง
  - 5.3) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
  - 5.4) ปลุกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
  - 5.5) การอบรมให้ความรู้การผลิตพืชเศรษฐกิจ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยโดโลไมท์ พืชปุ๋ยสด
  - 5.6) ประกันราคาผลผลิต
  - 5.7) เพิ่มกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอ
- ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2

รูปที่ 4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

๑) ข้าวเกษตรกรจะปลูกในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน ให้ผลผลิตต่อเนื่องสม่ำเสมอทั้งปี

๒) ปาล์มน้ำมัน

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ยางพารา

2) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ เงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง

3) พืชไร่ ที่นิยม ได้แก่ สับปะรด

เดือน \ ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1.ข้าว						ข้าวนาปี						
2.ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน											
บริเวณพื้นที่ดอน												
1.พืชไร่	สับปะรด											
2.ไม้ยืนต้น	ยางพารา											
3.ไม้ผล	เงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง											

รูปที่ 4-3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน พบว่า มีดิน 7 ชุดดิน และ 2 ดินคล้ายชุดดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด มี 5 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สับปะรด ทุเรียน และพืชทางเลือก ได้แก่ มะม่วง

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (บัณฑิต ต้นศิริ และคำรณ ไทรพิง, 2542) ประเมินคุณภาพที่ดิน โดยทำการประเมินเฉพาะ ข้อมูลดิน ไม่ได้พิจารณาในส่วนของพื้นที่ป่า พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน พื้นที่ปศุสัตว์ ที่ลุ่ม บ่อขุด พื้นที่ชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง และแหล่งน้ำ เนื่องจากไม่มีศักยภาพในการเพาะปลูก สามารถจำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ได้ดังนี้

ข้าวนาปี

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน(s) และความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบส (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA และ Kl-clA/rb

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclB Ll-clA/rb Ro-hb-silA Ro-hb-silB Ro-hb,fl-lB Ro-silA Ro-silB Td-clB Te-sIA และ Te-sIB ส่วนความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (w) และความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclC Kc-mw-gclC/b และ Td-clC

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclD

ยางพารา

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ

- ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) และความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบส (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ll-clA/rb
- ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) และความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ro-hb-silA Ro-hb-silB Ro-hb,fl-lB Ro-silA และ Ro-silB
- ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Te-sIA และ Te-sIB

ส่วนความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Td-clB และ Td-clC

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD Kc-gclB Kc-gclC Kc-gclD และ Kc-mw-gclC/b ส่วนสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (w) และความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA Kl-clA/rb

ปาล์มน้ำมัน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ro-hb-silA Ro-hb-silB Ro-hb,fl-lB Ro-silA และ Ro-silB และหน่วยแผนที่ Ll-clA/rb ที่มีข้อจำกัดเพียงด้านความอิ่มตัวเบส ส่วนความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Te-sIA และ Te-sIB ส่วนความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้าน

ความอึดตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อกำหนดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Td-clB และ Td-clC

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อกำหนดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD Kc-gclB Kc-gclC Kc-gclD และ Kc-mw-gclC/b ส่วนข้อกำหนดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อกำหนดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA และ Kl-clA/rb ส่วนสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อกำหนดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อกำหนดด้านความลาดชัน (e) และศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อกำหนดด้านความลาดชัน (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE

สับประรด

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ

- ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อกำหนดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อกำหนดด้านความอึดตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ll-clA/rb Ro-hb-silA Ro-hb-silB Ro-hb,fl-lB Ro-silA Ro-silB Td-clB Te-sla และ Te-slb

- ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อกำหนดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อกำหนดด้านความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) และ สภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อกำหนดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclB

- ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อกำหนดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อกำหนดด้านความอึดตัวเบสและความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) และความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อกำหนดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Td-clC

ส่วนความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อกำหนดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อกำหนดด้านความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (n) สภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อกำหนดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) และความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อกำหนดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kc-gclC และ Kc-mw-gclC/b

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อกำหนดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD และ Kc-gclD

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อกำหนดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA และ Kl-clA/rb ส่วนความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อกำหนดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE

ทุเรียน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ll-clA/rb Ro-hb-silA Ro-hb-silB Ro-hb,fl-lB Ro-silA Ro-silB Te-sIA และ Te-sIB ส่วนความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Td-clB และ Td-clC

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD Kc-gclB Kc-gclC Kc-gclD และ Kc-mw-gclC/b ส่วนสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (w) และความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA และ Kl-clA/rb

มะม่วง

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ll-clA/rb Ro-hb-silA Ro-hb-silB Ro-hb,fl-lB Ro-silA Ro-silB Td-clB Td-clC Te-sIA และ Te-sIB ส่วนความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD Kc-gclB Kc-gclC Kc-gclD และ Kc-mw-gclC/b ส่วนความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนตลอดปี (m) สภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดินที่พบชั้นกรวด (r) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) และศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kl-clA และ Kl-clA/rb

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

หน่วยแผนที่ดิน	ชั่วนาปี	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	สับปะรด	ทุเรียน	มะม่วง
Ho-gcID	N	S3r	S3r	S3e	S3r	S3mr
Ho-gcIE	N	S3rwe	S3rwe	N	S3rwe	S3mrew
Kc-gcIB	S3o	S3r	S3r	S2mnr	S3r	S3mr
Kc-gcIC	S3owe	S3r	S3r	S2mnre	S3r	S3mr
Kc-gcID	N	S3r	S3r	S3e	S3r	S3mr
Kc-mw-gcIC/b	S3owe	S3r	S3r	S2mnre	S3r	S3mr
Kl-clA	S2sn	N	S3o	N	N	N
Kl-clA/rb	S2sn	N	S3o	N	N	N
Ll-clA/rb	S3o	S2mn	S2n	S2mn	S2msn	S3m
Ro-hb-silA	S3o	S2mn	S2n	S2mn	S2msn	S3m
Ro-hb-silB	S3o	S2mn	S2n	S2mn	S2msn	S3m
Ro-hb,fl-lB	S3o	S2mn	S2n	S2mn	S2msn	S3m
Ro-silA	S3o	S2mn	S2n	S2mn	S2msn	S3m
Ro-silB	S3o	S2mn	S2n	S2mn	S2mns	S3m
Td-clB	S3o	S2msnr	S2snr	S2mn	S2msnr	S3m
Td-clC	S3owe	S2msnr	S2snr	S2mne	S2msnr	S3m
Te-slA	S3o	S2msn	S2sn	S2mn	S2msn	S3m
Te-slB	S3o	S2msn	S2sn	S2mn	S2msn	S3m

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-4

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน: m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช   o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช
s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร   n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร   r = สภาวะการหยั่งลึกของราก
w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร   e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
 ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง
 จังหวัดตราด

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพ ของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถใน การแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของ ชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ ศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริม การใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560- 2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
5	นโยบายและแผนการบริหารจัดการ ที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากร ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดิน
6	ยุทธศาสตร์ภาคตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็น แหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพ และได้ มาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและ ธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 5 แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มี

		ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
7	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนา การผลิตอาหาร และสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลาย อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม</p>
8	แผนพัฒนาจังหวัดตราด(พ.ศ. 2561-2564)	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรครบวงจร มีเป้าประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสินค้าภาคเกษตรสูงขึ้น และสินค้าเกษตรมีคุณภาพสูงในระดับการส่งออกปลอดภัย สถาบันเกษตรเข้มแข็ง</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน บูรณาการความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากร ให้มีความอุดมสมบูรณ์ มีเป้าประสงค์ให้ทรัพยากรธรรมชาติยังคงความอุดมสมบูรณ์</p>
9	แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564)	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ยกรรม และการท่องเที่ยว</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นกระบวนการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิตใช้แผนพัฒนาจังหวัดตราด พ.ศ. 2564 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579) เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าไม้ เขตพื้นที่เกษตรกรรม เขตพื้นที่เบ็ดเตล็ด พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และเขตพื้นที่แหล่งน้ำ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตพื้นที่ป่าไม้	289	0.77
2. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	33,270	89.15
2.1 เขตนาข้าว	76	0.21
2.1 เขตทำนา ที่มีศักยภาพปานกลาง	76	0.21
2.2 เขตปลูกพืชไร่	1,673	4.48
2.2.1 เขตปลูกสับปะรด ที่มีศักยภาพปานกลาง	1,250	3.35
2.2.2 เขตปลูกสับปะรด ที่มีศักยภาพต่ำ	423	1.13
2.3 เขตปลูกไม้ผล	13,487	36.13
2.3.1 เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง	13,055	34.99
2.3.1.1 เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง ที่มีศักยภาพปานกลาง	4,125	11.05
2.3.1.2 เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง ที่มีศักยภาพต่ำ	8,930	23.94
2.3.2 เขตปลูกไม้ผลอื่นๆ (ลำไย มะพร้าว ฯลฯ) ที่มีศักยภาพต่ำ	432	1.14
2.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น	17,910	48.00
2.4.1 เขตปลูกยางพารา	13,375	35.84
2.4.1.1 เขตปลูกยางพารา ที่มีศักยภาพปานกลาง	2,175	5.83
2.4.1.2 เขตปลูกยางพารา ที่มีศักยภาพต่ำ	11,200	30.01
2.4.2 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	3,693	9.90
2.4.2.1 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีศักยภาพปานกลาง	956	2.56
2.4.2.2 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีศักยภาพต่ำ	2,737	7.34
2.4.3 เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม	842	2.26
2.4.3.1 เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ที่มีศักยภาพปานกลาง	388	1.04
2.4.3.2 เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ที่มีศักยภาพต่ำ	454	1.22
2.5 เขตปลูกพืชผัก ที่มีศักยภาพปานกลาง	18	0.05
2.6 เขตปศุสัตว์	106	0.28

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
3. เขตพื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,455	3.90
4. เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	685	1.84
5. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ	1,620	4.34
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	37,319	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 289 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่เขตนี้เป็นพื้นที่คงสภาพป่านอกเขตป่าตามกฎหมาย มีสภาพเป็นป่าผลัดใบสมบูรณ์และรอสภาพฟื้นฟู พื้นที่นี้หากอยู่ในพื้นที่ชุมชนสาธารณะ ควรกันออกเป็นพื้นที่ป่าชุมชน

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 33,270 ไร่ หรือร้อยละ 89.15 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 6 เขต ดังนี้

1) เขตนาข้าว

เขตทำนา ที่มีศักยภาพปานกลาง มีเนื้อที่ 76 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่ตำบล มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันทำนา พบอยู่บนชุดดินแกลง (KL)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ปรับปรุงดินกรด ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น

- พัฒนาระบบส่งน้ำ ส่งน้ำไปในพื้นที่ขาดแคลนน้ำทางการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีวัฏจักรกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ย

ชีวภาพ

- สนับสนุนบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่อง ฝายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ และระบายน้ำ

2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการข้าว

2) เขตปลูกพืชไร่ มีเนื้อที่รวม 1,673 ไร่ หรือร้อยละ 4.48 ของเนื้อที่ตำบล พบเป็น

2.1) เขตปลูกสับปะรด ที่มีศักยภาพปานกลาง มีเนื้อที่ 1,250 ไร่ หรือร้อยละ 3.35 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกสับปะรด ดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินตราด (Td) ดินคล้ายชุดดินรือเสาะ (Ro-hb Ro-hb,f) และชุดดินรือเสาะ (Ro) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในช่วงฝนทิ้งช่วง
- สภาพการหยั่งลึกของรากพืช
- การสูญเสียดินจากการกัดกร่อน

2.2) เขตปลูกสับปะรด ที่มีศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 423 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกสับปะรด ดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือชุดดินแกล่งที่มีการยกร่อง (KL/rb) ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินคลองซาก (Kc) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- สภาพการหยั่งลึกของรากพืช
- การเพาะปลูกบนพื้นที่มีความลาดชัน
- การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็ว
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น
- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

- การจัดระบบปลูกพืชที่เหมาะสม จะช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดจำนวนโรคและแมลงศัตรูพืชให้น้อยลง และลดการชะล้างพังทลายของดิน

- การปลูกในพื้นที่ลุ่มต้องมีการทำร่องระบายน้ำที่กว้างขึ้นหรือยกร่องถาวร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

- การใช้ปูนโดโลไมท์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่อง ฝ่ายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ และระบายน้ำ
- 2) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนเทคโนโลยีการผลิตสับปะรดคุณภาพ

3) เขตปลูกไม้ผล มีเนื้อที่รวม 13,487 ไร่ หรือร้อยละ 36.13 ของเนื้อที่ตำบล

3.1) เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง มีเนื้อที่ 13,055 ไร่ หรือร้อยละ 34.99 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง พบเป็น

3.1.1) เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง ที่มีศักยภาพปานกลาง มีเนื้อที่ 4,125 ไร่ หรือร้อยละ 11.05 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินรือเสาะ (Ro) ชุดดินท่าแหะ (Te) ชุดดินตราด (Td) ดินคล้ายชุดดินรือเสาะ (Ro-hb Ro-hb,fl) และชุดดินลำภูราที่มีการยกร่อง (LV/rb) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินกรดจัด
- ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

3.1.2) เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง ที่มีศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 8,930 ไร่ หรือร้อยละ 23.94 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินแกลงที่มีการยกร่อง (KL/rb) ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินแกลง (KL) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- สภาพการหยั่งลึกของรากพืช
- การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงเลว
- การสูญเสียดินจากการกัดกร่อน
- อุปสรรคต่อการใช้เครื่องจักร
- การเพาะปลูกบนพื้นที่ที่มีความลาดชัน
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินกรดจัด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช การปรับปรุงดินกรด ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- เลือกรับระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมทั้งวิธีกลและวิธีพืช เพื่ออนุรักษ์ดินและลดการชะล้างพังทลายของดิน

- การปลูกในพื้นที่ลุ่มต้องมีการยกร่องถาวร
- การเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีการยกร่องแล้ว ถ้าระดับน้ำในฤดูฝนยังท่วมขัง ควรทำการขุดลอกร่องเพื่อเพิ่มการระบายน้ำ ลดการท่วมขัง

- จัดทำ/สร้างแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตร พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยชีวภาพ

- การปรับปรุงดินกรดโดยการใช้โดโลไมท์

- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนสร้าง/พัฒนา ฝายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำและระบายน้ำ

2) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตไม้ผล

3.2) เขตปลูกไม้ผลอื่นๆ ที่มีศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 432 ไร่ หรือร้อยละ 1.14 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันพบปลูกกล้วย มะพร้าว กล้าย ฝรั่ง มะละกอ มะนาว ส้มโอ สวนผสม เป็นต้น ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินท่าชะงะ (Te) ชุดดินรือเสาะ (Ro) ดินคล้ายชุคดินรือเสาะ (Ro-hb Ro-hb,fl) ชุดดินตราด (Td) ชุดดินแก่งที่มีการยกร่อง (KL/rb) และ ชุดดินห้วยยอด (Ho) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- สภาพการหยั่งลึกของรากพืช
- ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- การระบายน้ำของดินดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว
- การสูญเสียดินจากการกัดกร่อน
- อุปสรรคต่อการใช้เครื่องจักร
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินกรดจัด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช การปรับปรุงดินกรด ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- การเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีการยกร่องแล้ว ถ้าระดับน้ำในฤดูฝนยังท่วมขัง ควรทำการขุดลอกร่องเพื่อเพิ่มการระบายน้ำ ลดการท่วมขัง

- เลือกใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมทั้งวิธีกลและวิธีพืช เพื่ออนุรักษ์ดินและลดการชะล้างพังทลายของดิน

- จัดทำ/สร้างแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตร พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว

ปุ๋ยชีวภาพ

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

- การปรับปรุงดินกรดโดยใช้โดโลไมท์

- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

ระบบส่งน้ำ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ขุดลอกแหล่งน้ำและ

การป้องกัน กำจัดโรคแมลงของไม้ผล

การเกษตร

2) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตไม้ผลและ

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการดูแลบริหารจัดการน้ำเพื่อ

4) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่รวม 17,910 ไร่ หรือร้อยละ 48.00 ของเนื้อที่ตำบล

4.1) เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ 13,375 ไร่ หรือร้อยละ 35.84 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกยางพารา พบเป็น

4.1.1) เขตปลูกยางพารา ที่มีศักยภาพปานกลาง มีเนื้อที่ 2,175 ไร่ หรือร้อยละ 5.83 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่าแซะ (Te) ชุดดินตราด (Td) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และดินคล้ายชุดดินรือเสาะ (Ro-hb Ro-hb,fl) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินกรดจัด

- ปริมาณฝนที่มากเกินไป

4.1.2) เขตปลูกยางพารา ที่มีศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 11,200 ไร่ หรือร้อยละ 30.01 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินแกล่งที่มีการยกร่อง (Kl/rb) ชุดดินห้วยยอด (Ho) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- สภาพการหยั่งลึกของรากพืช

- การระบายน้ำของดินค่อนข้างเลว

- การสูญเสียดินจากการกัดกร่อน

- อุปสรรคต่อการใช้เครื่องจักร

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินกรดจัด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

- จัดระบบแปลงให้มีร่อง ทางระบายน้ำ หรือทำพื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำเพื่อรองรับ

การระบายน้ำส่วนเกินออก

- การเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีการยกร่องแล้ว ถ้าระดับน้ำในฤดูฝนยังท่วมขัง

ควรทำการขุดลอกร่องเพื่อเพิ่มการระบายน้ำ ลดการท่วมขัง

- เลือกใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมทั้งวิธีกลและวิธีพืช เพื่ออนุรักษ์ดินและลดการชะล้างพังทลายของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- สนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมท์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) การยางแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง

4.2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 3,693 ไร่ หรือร้อยละ 9.90 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกปาล์มน้ำมัน พบเป็น

4.2.1) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีศักยภาพปานกลาง มีเนื้อที่ 956 ไร่ หรือร้อยละ 2.56 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่าแซะ (Te) ชุดดินรือเสาะ (Ro) ชุดดินตราด (Td) และดินคล้ายชุดดินรือเสาะ (Ro-hb Ro-hb,fl) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช

4.2.2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 2,737 ไร่ หรือร้อยละ 7.34 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินแกลงที่มีการยกร่อง (KL/rb) และชุดดินคลองขาก (Kc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินกรดจัด
- สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช
- การระบายน้ำของดินดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

- การเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีการยกร่องแล้ว ถ้าระดับน้ำในฤดูฝนยังท่วมขัง ควรทำการขุดลอกร่องเพื่อเพิ่มการระบายน้ำ ลดการท่วมขัง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนคำแนะนำการจัดการหาพื้นที่ดินน้ำเชื่อถือ
- 2) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกปาล์ม

น้ำมัน

4.3) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่ 842 ไร่ หรือร้อยละ 2.26 ของเนื้อที่ตำบล พบเป็น

4.3.1) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ที่มีศักยภาพปานกลาง มีเนื้อที่ 388 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่าแซะ (Te) และชุดดินรือเสาะ (Ro) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

4.3.2) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ที่มีศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 454 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินคลองซาก (Kc) และชุดดินแกลงที่มีการยกร่อง (KL/rb) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- สภาพการหยั่งลึกของรากพืช
- การระบายน้ำของดินดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- การเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีการยกร่องแล้ว ถ้าระดับน้ำในฤดูฝนยังท่วมขัง ควรทำการขุดลอกร่องเพื่อเพิ่มการระบายน้ำ ลดการท่วมขัง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนคำแนะนำการจัดการหาพันธุ์ที่นำเชื้อถื้อ
- 2) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกไม้ยืนต้น

5) เขตปลูกพืชผัก

เขตปลูกพืชผัก ที่มีศักยภาพปานกลาง สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกพืชผัก พริกไทย มีเนื้อที่ 18 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือชุดดินคลองซาก (Kc)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ส่วนใหญ่ดินค่อนข้างเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การจัดระบบปลูกพืชที่เหมาะสม จะช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดจำนวนโรคและแมลงศัตรูพืชให้น้อยลง และลดการชะล้างพังทลายของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์

และปุ๋ยชีวภาพ

- การใช้ปูนโดโลไมท์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนคำแนะนำการจัดการพื้นที่ดินน้ำเชื้อถื้อ
- 2) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนเทคโนโลยีการผลิตผัก

6) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 106 ไร่หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่ตำบล

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้สัตว์มีน้ำกิน จัดทำโครงการส่งเสริมด้านปศุสัตว์โดยกรมปศุสัตว์ให้ข้อเสนอแนะวิธีการเลี้ยงสัตว์ และการควบคุมโรค เป็นต้น
- ควบคุมมลภาวะด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสียไม่ให้รบกวนและส่งผลกระทบต่อชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด
- ควบคุมมลพิษทางน้ำโดยมีนโยบายให้ผู้ก่อมลพิษต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความสกปรกปนเปื้อนน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมปศุสัตว์ สนับสนุนคำแนะนำวิธีการเลี้ยงสัตว์ และการควบคุมโรค

6.4.3 เขตพื้นที่เบ็ดเตล็ด

มีเนื้อที่ 1,455 ไร่ หรือร้อยละ 3.90 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นทุ่งหญ้า ไม้พุ่ม ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม และบ่อลูกรัง พื้นที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกเพื่อสร้างรายได้ โดยเลือกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่หรืออาจต้องมีการปรับปรุงพื้นที่ก่อนทำการเพาะปลูก เพื่อให้เหมาะสมในการเจริญเติบโตของพืช

6.4.4 เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 685 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ วัด โรงเรียน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

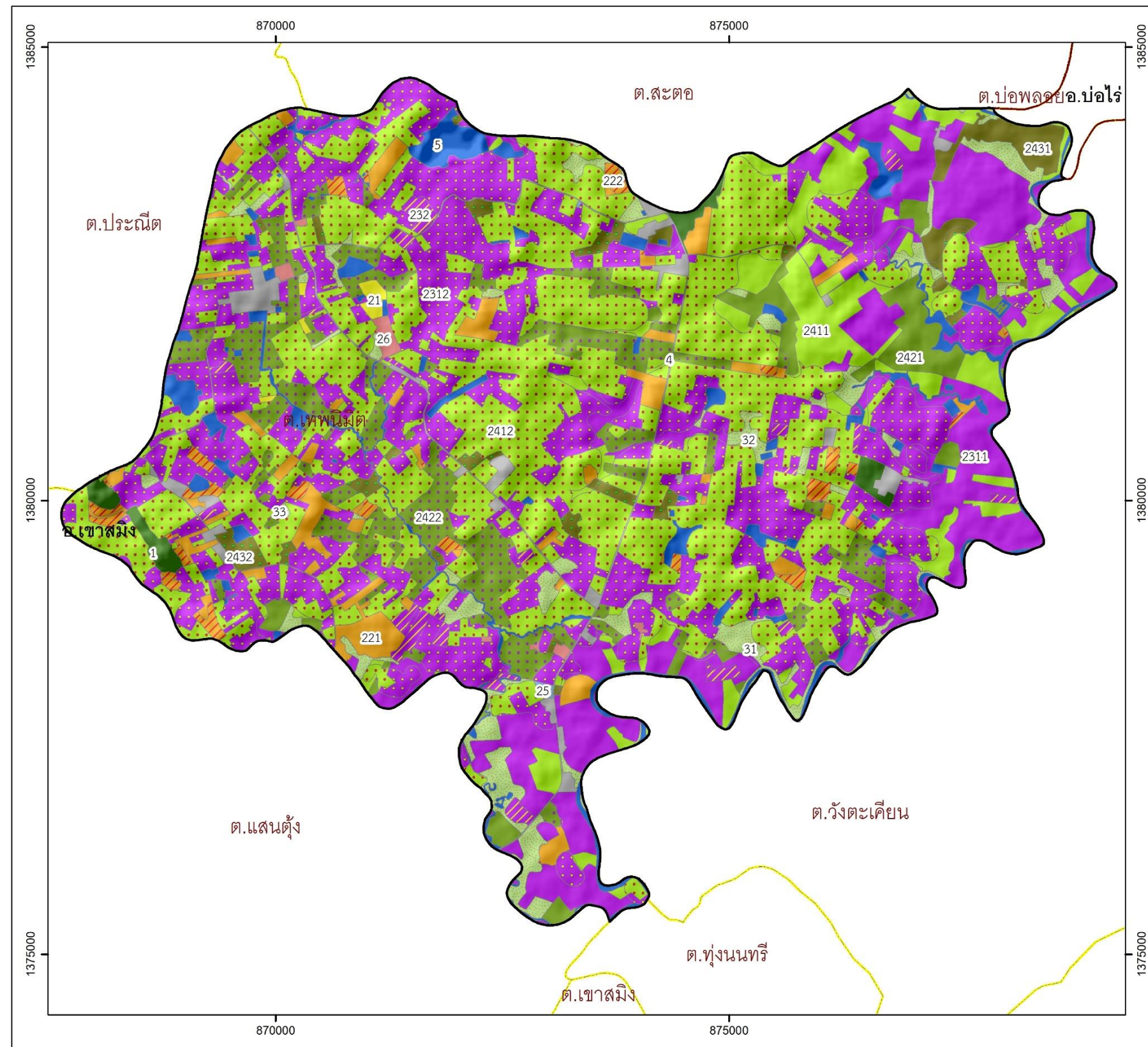
พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

6.4.5 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 1,620 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ต่างๆ อ่างเก็บน้ำและบ่อน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูกบุกรุก หมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการใช้น้ำทางการเกษตร

แผนที่แผนการใช้ที่ดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

สัญลักษณ์แผนที่

- พื้นที่ดำเนินการ เนื้อที่ 37,319 ไร่
- แนวเขตระหว่างตำบล
- แนวเขตระหว่างอำเภอ
- ถนน
- ทางน้ำ

สัญลักษณ์	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1	เขตพื้นที่ป่าไม้	289	0.77
2	เขตพื้นที่เกษตรกรรม	33,270	89.15
2.1	เขตนาข้าว	76	0.21
21	เขตนาข้าว ที่มีศักยภาพปานกลาง	76	0.21
2.2	เขตปลูกพืชไร่	1,673	4.48
221	เขตปลูกสับปะรด ที่มีศักยภาพปานกลาง	1,250	3.35
	เขตปลูกสับปะรด ที่มีศักยภาพต่ำ	423	1.13
2.3	เขตปลูกไม้ผล	13,487	36.13
2.3.1	เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน สลัดถ้อง	13,055	34.99
2311	เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน สลัดถ้อง ที่มีศักยภาพปานกลาง	4,125	11.05
	เขตปลูกเงาะ มังคุด ทุเรียน สลัดถ้อง ที่มีศักยภาพต่ำ	8,930	23.94
2.3.2	เขตปลูกไม้ผลอื่นๆ (ลำไย มะพร้าว ฯลฯ)	432	1.14
	เขตปลูกไม้ผลอื่นๆ (ลำไย มะพร้าว ฯลฯ) ที่มีศักยภาพต่ำ	432	1.14
2.4	เขตปลูกไม้ยืนต้น	17,910	48.00
2.4.1	เขตปลูกยางพารา	13,375	35.84
2411	เขตปลูกยางพารา ที่มีศักยภาพปานกลาง	2,175	5.83
	เขตปลูกยางพารา ที่มีศักยภาพต่ำ	11,200	30.01
2.4.2	เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	3,693	9.90
2421	เขตปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีศักยภาพปานกลาง	956	2.56
2422	เขตปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีศักยภาพต่ำ	2,737	7.34
2.4.3	เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม	842	2.26
2431	เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ที่มีศักยภาพปานกลาง	388	1.04
2432	เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ที่มีศักยภาพต่ำ	454	1.22
2.5	เขตปลูกพืชผัก	18	0.05
25	เขตปลูกพืชผัก ที่มีศักยภาพปานกลาง	18	0.05
2.6	เขตปลูกสัตว์	106	0.28
26	เขตปลูกสัตว์	106	0.28
3	เขตพื้นที่เปิดเคล็ด	1,455	3.90
3	เขตพื้นที่เปิดเคล็ด	1,455	3.90
4	เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	685	1.84
4	เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	685	1.84
5	เขตพื้นที่แหล่งน้ำ	1,620	4.34
5	เขตพื้นที่แหล่งน้ำ	1,620	4.34
	รวมเนื้อที่ทั้งหมด	37,319	100.00

มาตราส่วน 1:40,000

จัดทำโดย : กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 กรมพัฒนาที่ดิน 2564

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

เดือน \ ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1.ข้าว					ปอเทือง		ข้าวนาปี					
2.ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน											
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. ข้าว					ปอเทือง		ข้าวนาปี					
1.พืชไร่	สับปะรด											
2.ไม้ยืนต้น	ยางพารา กระจิน ประดู่ ไม้ หนาม กฤษณา											
3.ไม้ผล	เงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง ลำไย มะพร้าว											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและตำบลเทพนิมิตให้แก่ไขปัญหาธรรม 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายกันน้ำ คลอง เป็นต้น (2) ก่อสร้างและพัฒนาฝายเก็บน้ำ (3) ก่อสร้างคลองส่งน้ำ ท่อส่งน้ำ เพื่อการกระจายน้ำ

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพนิมิตไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินตราด เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนามีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
  - 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
  - 1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
  - 1.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
  - 1.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
  - 1.1.5) การจัดหาปุ๋ยไนโตรเจน
  - 1.1.6) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
  - 1.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
  - 1.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
  - 1.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน

- 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- 2.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- 2.1.4) การพัฒนาเกษตรกรผู้ใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- 2.1.5) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
- 2.1.6) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด

2.2) การบริหารจัดการน้ำ

- 2.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 2.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 2.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ

2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

- 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) เขตปศุสัตว์ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

3.1) การบริหารจัดการน้ำ

- 3.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) **เขตปลูกสับปะรด เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น** มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตราด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด)
- 1.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การลดต้นทุนการเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร)
- 1.3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตไม้ผลคุณภาพ และการจัดการโรค/แมลง (กรมวิชาการเกษตร)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานตราด)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เทศบาลตำบลเทพนิมิต เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาระบบส่งน้ำ การก่อสร้างฝาย รวม 13 รายการ ดังนี้

7.5.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำเทพนิมิต
- 2) โครงการขุดลอกอ่างน้ำวัดบ้านเจียร
- 3) โครงการขุดลอกคลอง หมู่ 2
- 4) โครงการขุดลอกคลอง หมู่ 6

7.5.2 การพัฒนาระบบส่งน้ำ

- 1) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำ หมู่ 1
- 2) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำ หมู่ 2
- 3) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำ หมู่ 3
- 4) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำ หมู่ 6
- 5) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำ หมู่ 2

7.5.3 การก่อสร้างฝาย

- 1) ฝายเก็บน้ำถาวรบ้านคลองตะแบกบน คลองขี้เหล็กตอนบน, คลองวังสี่ คลองวังหก คลองบ้านเจ็ก
- 2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ หมู่ 4
- 3) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ หมู่ 5
- 4) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ หมู่ 6

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการขอรับการสนับสนุนแผนงานจากกรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลเทพนิมิตในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และ (2) ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหารองลงมา คือ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของการขาดแคลนนํานั้น นอกจากมีผลจากการทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจนตื้นเขินแล้ว เกิดจากการที่เกษตรกรโค่นยางพาราและปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้นทำให้การใช้น้ำเพิ่มขึ้น การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีข้อเสนอของหมู่บ้านทั้ง 7 หมู่บ้าน ในตำบลเทพนิมิตที่เร่งด่วน คือ “การจัดหาน้ำและระบบส่งน้ำ” โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาระบบขาดแคลนน้ำ จะสรุปได้ว่ามี 3 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำเทพนิมิต อ่างเก็บน้ำวัดบ้านเจียร การขุดลอกคลองต่างๆ เป็นต้น (2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ ก่อสร้างท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร คลองส่งน้ำ (3) ก่อสร้างและพัฒนาฝายกั้นน้ำคลองตะแบกตอนบน คลองขี้เหล็กตอนบน คลองวังสี่ คลองวังหก คลองบ้านเจ็ก

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม		
1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 76 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 1,673 ไร่	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	35,000
1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 13,487 ไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	14,875
1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,910 ไร่	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	1,500
1.5 เขตปลูกพืชผัก เนื้อที่ 18 ไร่	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	10,000
	1.5 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	68,000
	1.6 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	1,200
	2. การบริหารจัดการน้ำ	
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	9,900,000
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	83,200
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	9,900,000
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	60,000
1.6 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 106 ไร่	1. การบริหารจัดการน้ำ	
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	20,800

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตนาข้าว เนื้อที่ 76 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตราด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด) 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าวและการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว(กรมการข้าว) 3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว)
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 1,673 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 13,487 ไร่ 1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,910 ไร่ 1.5 เขตปลูกพืชผัก เนื้อที่ 18 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตราด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด) 2. การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) เทคโนโลยีการผลิตพืช (กรมวิชาการเกษตร) 3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร) 4) ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง (การยางแห่งประเทศไทย)
1.6 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 106ไร่	1. สนับสนุนคำแนะนำวิธีการเลี้ยงสัตว์ และการควบคุมโรค (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด)
2. พื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 1,620 ไร่	1. สนับสนุนสร้าง/พัฒนา ฝายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำและระบายน้ำ (สำนักงานชลประทานตราด)

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.1 การส่งเสริมการผลิตและ การใช้สารอินทรีย์	ราย	100	100	100	100	100	500	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	175,000	พต.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ด พันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	2.5	14,875	14,875	14,875	14,875	14,875	74,375	พต.
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	100	100	100	100	100	500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500	พต.
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกร ใช้สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	พต.
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.5 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	40	40	40	40	40	200	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	340,000	พต.
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.6 การส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	80	80	80	80	80	400	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	6,000	พต.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำ ในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	5	5	5	5	5	25	104,000	104,000	104,000	104,000	104,000	520,000	พต.

ตาราง 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
เขตพื้นที่เกษตรกรรม,พื้นที่แหล่งน้ำ	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

กรมพัฒนาที่ดิน

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ฯ

www.ddd.go.th